

VASTWERKEN

jouw Marine, nu en straks

**AFSCHEID HANS ZENGERINK
ALS VOORZITTER**

**AFSCHEID ANTON SMITS
ALS PELOTONSCOMMANDANT**

HERINNERING AAN BANGE TIJDEN

EEN AVOM-LID VERTELT: CARLO BOT

**INDONESISCHE ADMIRAAL BEZOCHT
JAN BAELEMANS**

REDACTIE

Redactie

Pieter Duijf
M: 06 103 139 70

Eindredactie

Hoofdbestuur
Correspondent in de West

Joop Kooijman

Vormgeving

www.editoo.nl

REDACTIE-ADRES

E: redactie@avom.nl

ADVERTENTIES/ACTIES

Hoofdbestuur

KOPIJ

Kopij voor het volgende nummer dient uiterlijk 10 augustus 2024 a.s. in het bezit te zijn van de redactie.
E: redactie@avom.nl

VERSCIJNINGSDATUM

Medio september 2024

REALISATIE EN VORMGEVING

Editoo B.V., Veenendaal

OPZEGGING LIDMAATSCHAP

Kan alleen schriftelijk met ingang van het einde van het verenigingsjaar met inachtneming van een opzegtermijn van 4 weken.

LINKS AVOM:

W: www.avom.nl

ERELEDEN

G. Tigchelaar

M.J.M. Borsboom

FOTO VOORZIJD E OMSLAG:

Roeisloep met Adelborsten in Den Helder

Officieel orgaan van de **AVOM**. Algemene Vereniging van Oud- en actief dienend personeel van de Koninklijke Marine.
Beschermer vice-admiraal René Tas

HOOFDBESTUUR

André van Duijvenvoorde

algemeen voorzitter

veteranenzaken

M: 06 254 082 07

E: voorzitter@avom.nl

Koos van der Spek

Secretaris

T: 06 252 953 07

E: secretaris@avom.nl

Gerard Kamp

penningmeester

M: 06 511 224 56

E: penningmeester@avom.nl

John Huf

(beoogd) secretaris

coördinator nuldelijnszorg

M: 06 254 082 07

E: John.huf52@gmail.com

Wim Brons

algemeen bestuurslid

M: 06 224 674 41

E: w.brons@avomcom

POSTADRES HOOFDBESTUUR AVOM

Wissenkerkehof 1
4698 CZ Oud-Vossemeer

AVOM OP FACEBOOK:

<https://www.facebook.com/groups/avomnl>

Scan de QR code

Nog geen lid van de AVOM of abonnee van VastWerken?

Ga naar www.avom.nl en meld u direct aan!

SPONSORING

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door het vfonds.

LIDMAATSCHAP AVOM

Leden per jaar € 30,00.

CONTRIBUTIEREKENING

IBAN NL 07 INGB 0004 8978 12

t.n.v. AVOM Contributie

BIC INGBNL2A

EVENEMENTEN-REKENING

IBAN NL 96 ABNA 0549 4607 64

t.n.v. AVOM

BIC ABNANL2A

AVOM-SHOP

Wim Brons

M: 06 224 674 41

E: w.brons@avom.nl

LEDENADMINISTRATIE AVOM

Peter Beaujean

M: 06 513 586 06

E: paw.beaujean@casema.nl

WEBMASTER

Peter Janssen

webmaster@avom.nl

MARINE UITVAARTTEAM

Evert Prijs

M: 06 153 937 40

E: voorzitter@marineuitvaartteam.nl

VAST WERKEN

Verschijnt 4x per jaar. In maart, juni, september en december. De inhoud van de artikelen in VastWerken hoeft niet noodzakelijkerwijs de mening van het hoofdbestuur van de AVOM weer te geven.

De AVOM is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Brabant, nr. 402 59 764. De AVOM is aangesloten bij de Stichting Veteranenplatform.

- 03** VAN DE VOORZITTER
- 04** AFSCHIED VAN VOORZITTER HANS ZENGERINK
- 05** IN MEMORIAM: ERELID JIM (GARMT) TIGCHELAAR
- 06** EEN AVOM-LID VERTELT: CARLO BOT
- 10** HERINNERING AAN BANGE TIJDEN
- 13** AVOM-REÛNIE MET BBQ IN BALKBRUG
- 13** PUNTEN DONEREN VOOR INDIË EN NEDERLANDS GUINEA-VETERANEN
- 13** WIE HELPT FRED BERNHARD AAN ZIJN BAKSNUMMER
- 14** JAN BAELEMANS KREEG BEZOEK VAN INDONESISCHE ADMIRAAL
- 16** MUSEUMNIEUWS
- 18** NIEUWS VAN DE AFDELINGEN
- 20** MARINENIEUWS
- 26** CARIBISCHE BERICHTEN
- 27** AFSCHIED ANTON SMITS ALS PELOTONSCOMMANDANT
- 27** AVOM DOELSTELLINGEN
- 28** NEDERLAND VIERDE 79 JAAR BEVRIJDING
- 31** EREGALERIJ
- 32** OPEN DEUR KASTEEL VAN BREDA
- 34** IN MEMORIAM
- 34** NIEUWE LEDEN
- 34** EVENEMENTENKALENDER
- 35** CONTACTGEGEVENS AFDELINGEN
- 36** AVOM-SHOP

Op woensdag 8 mei 2024 heeft Hans Zengerink tijdens de vergadering van de Raad van Afgevaardigden (RvA) met het hoofdbestuur (HB) in het MEA te Amsterdam het voorzitterschap van de AVOM aan mij overgedragen. Dit na unanieme steun van de leden van de RvA. Met deze gelegenheid is voor Hans een tijdperk afgesloten.

Het past mij aan mijn voorganger als voorzitter een welgemeend saluut te brengen. Hans heeft omstreeks negen jaar geleden de voorzittershamer van de AVOM ter hand genomen. Op dat moment bevond zich het schip van de AVOM beslist niet op een kalme zee. Het was Hans' verdienste dat hij destijds de club in rustiger vaarwater heeft gebracht. Voorwaar geen kleinigheid! Daarom kijk ik met respect tegen hem, ook letterlijk, op. Ik hoop, dat ik in de toekomst ten behoeve van het goed reilen en zeilen van de AVOM van zijn adviezen gebruik mag maken. Voor nu zeg ik: "Hans, bedankt voor alles wat je voor de AVOM hebt gedaan.

Bij het afscheid hoorde ook een boeket bloemen met een treffende kaart van een zeventiende eeuwse lineschip, vol getuigd.

Deze kaart had de volgende tekst: Wij als HB van de AVOM spreken onze welgemeende dank uit voor de afgelopen acht jaar dat jij onze voorzitter was. Het was niet altijd gemakkelijk voor je, maar je hebt het AVOM-schip door de woelige wateren toch in rustiger vaarwater gekregen. Wij wensen je voor de toekomst heel veel gezonde jaren en alle goeds toe. Je HB-collega's Gerard, Koos, John en André.

Het is nu de tijd om mij voor te stellen. Mijn naam is André Emile van Duijvenvoorde. Na de middelbare school ben ik in 1964 toegetreden tot de Koninklijke Marine, het Korps Mariniers. Mijn eindrang was korporaal der mariniers met diverse specialisaties. Deze periode heeft mijn leven gevormd. Na de marine werd het de Gemeentepolitie Noordwijk, de Rijksrecherche Amsterdam en het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Op 73-jarige leeftijd ben ik gepensioneerd. Vanaf omstreeks 12/13 jaar ben ik aan mijn vaders hand meegenomen naar het Marine Vliegkamp Valkenburg. Op die manier vond de kennismaking met de Koninklijke Marine plaats. Ik ben daar emotioneel nooit meer van losgekomen. Om die reden ben ik lid van de volgende verenigingen: het COM (meer dan 50 jaar), de AVOM, de Traditiekamer MLD, de 320-vereniging MLD, de Martin Mariner Reünie Commissie en de Vrienden van het Mariniersmuseum. In 1999 ben ik lid geworden van de AVOM. In 2017 ben ik voorzitter geworden van de afdeling Zuid-Holland, direct daarna lid van de RvA en sinds vier jaar lid van het HB. Binnen het HB is mijn portefeuille belangenbehartiging van veteranen en nuldelijnszorg. Namens de AVOM maak ik deel uit van het Nationaal Veteranenplatform en de klankbordgroep van het veteranenplatform.

Ik hoop dat het mij gegeven is u vele jaren in gezondheid als voorzitter te dienen. De AVOM is een mooie vereniging. Ik zal mij daarvoor ten volle inzetten. Ik kan dat alleen wanneer ik uw vertrouwen en steun heb.

Ik groet u allen,
André van Duijvenvoorde

AFSCHEID VAN

VOORZITTER HANS ZENGERINK

Op woensdag 8 mei jl. is tijdens de AVOM vergadering (Algemene Vereniging voor Oud- en Actief dienend marine personeel) van het hoofdbestuur en de gedelegeerden uit het hele land in de marinekazerne Amsterdam is er afscheid genomen van voorzitter Hans Zengerink.

Hans is tijdens deze bijeenkomst bedankt voor zijn jarenlange inspanning. Met een mooie bos bloemen en een oorkonde heeft Hans de voorzittershamer overgedragen aan André van Duijvenvoorde nadat Hans ook André een oorkonde overhandigde voor diens 25-jarig lidmaatschap. Ook Adriaan van Stolk, secretaris van de afdeling Zuid-Holland, had nog een mooie oorkonde voor André daar hij jarenlang voorzitter was van deze afdeling. Als kandidaat voor de opengevallen bestuursfunctie door het vertrek van Hans had Wim Brons zich opgegeven en is met algemene stemmen geïnstalleerd.

Allen van harte gefeliciteerd!!

Namens het hoofdbestuur,
John Huf

IN MEMORIAM

ERELID JIM (GARMT) TIGGHELAAR (1934-2024)

Deze week ontving het hoofdbestuur het droevige bericht dat op 27 mei ons erelid Jim Tigghelaar op 90-jarige leeftijd is overleden. Velen zullen hem kennen als secretaris van de AVOM. Je zou bijna zeggen: Wie kent hem niet?

Jim was als marineman zeemilicien die vanaf 1954 tot eind 1955 als codeur/telexist dienst deed en werd in 1990 lid van de AVOM. Jim was vanaf het eerste moment van zijn lidmaatschap "zichtbaar" bij het Hoofdbestuur (HB). Diverse kritische brieven kwamen bij de secretaris binnen, e-mail hadden we toen nog niet en die gaven aan dat het toenmalige HB in de ogen van Jim niet altijd goed functioneerde.

Bij de eerste gelegenheid dat er een uitvraag kwam voor een kandidaat-hoofdbestuurslid was het prijs. Jim solliciteerde als eerste en werd tijdens de Algemene Ledenvergadering in april 1991 gekozen als HB-lid. Jim begon als 2e secretaris en nam in maart 1995 het volledige secretariaat over van de aftredende secretaris Ger Visser. Jim vormde samen met de voorzitter en penningmeester een hecht blok als Dagelijks Bestuur. Ik heb het genoeg gehad, als algemeen bestuurslid, vele jaren met Jim in het HB te mogen samenwerken. De AVOM was zijn ding en hij was een subliem secretaris. Een persoon met veel respect voor alle leden waar hij als secretaris regelmatig contact mee had, kende de statuten en huishoudelijk reglement als geen ander, kortom een onmisbare schakel. Jim kende goed de weg naar de actieve Marine en wist altijd de juiste persoon te benaderen. Jim was een echte marineman. Daar was hij trots op. Hij vertelde iedereen die het wilde horen, dat hij tijdens zijn relatief korte marine-tijd nooit had gevaren, maar was voor alle AVOM-leden de marineman met zijn marine-hart op de goede plaats.

Jim heeft 20 jaar als HB-lid zijn taak uitgevoerd en heeft in ons jubileumjaar in 2011 afscheid genomen als hoofdbestuurslid.

De AVOM vierde dat jaar haar 25-jarig bestaan en tijdens de feestelijke reünie werd Jim voor zijn lange tijd als hoofdbestuurslid in de bloemetjes gezet. Tijdens een mooie toespraak van ons toenmalige beschermheer, CZSK vice-admiraal Matthieu Borsboom, kreeg Jim van hem als eerste niet-militair, de Admiraalspenning met oorkonde voor zijn bewezen diensten als AVOM-bestuurder. Tevens bevestigde deze onderscheiding ook de band tussen de Koninklijke Marine en de AVOM. Door het hoofdbestuur werd Jim benoemd tot erelid en zijn vrouw Ank kreeg een mooie bos bloemen. Maar Jim ging niet helemaal weg. Als "eminence grise" ging Jim door en werd lid van de Raad van Advies. In 2013 kwam Jim weer terug in het hoofdbestuur als Algemeen bestuurslid en vicevoorzitter vanwege een opengevallen plaats. Dat ging door tot het plotseling aftreden van 3 hoofdbestuursleden, waaronder de voorzitter in 2015. Jim nam weer zijn oude taak op als secretaris en trad definitief uit het hoofdbestuur eind 2017 maar bleef belangrijk als adviseur. De rest is geschiedenis.

De laatste jaren, met name na het overlijden van zijn vrouw Ank, ging het met zijn gezondheid steeds minder. Ik belde hem regelmatig op om wat bij te praten en hem op de hoogte te houden van het wel en wee van de AVOM en dat waren fijne gesprekken. Wij zullen Jim blijven herinneren als bekwaam en kritisch bestuurder en zullen hem niet vergeten.

Hans Zengerink, oud voorzitter AVOM

EEN AVOM-LID VERTELT:

CARLO BOT

Tekst Pieter Duijf

CARLO BOT: "IK HEB ALTIJD HET AVONTUUR OPGEZOCHT!"

We zijn aanbeland in Medemblik aan het IJsselmeer, het oudste stadje in West-Friesland, de bekende regio in Noord-Holland. Andere tot verbeelding sprekende plaatsen in deze vlakke polderstreek zijn Schagen, Hoorn en Enkhuizen. Medemblik kreeg al in 1289 stadsrechten van graaf Floris V van Holland en telt anno 2024 bijna 9000 inwoners.

Na de afsluiting van de Zuiderzee ontwikkelde het stadje zich tot een aansprekend watersportcentrum met in het zomerseizoen een bruisend uitgaansleven. Medemblik telt een kleine 80 rijksmonumenten. Een ritje met de stoomtrein tram naar Hoorn is meer dan de moeite waard.

We hebben afgesproken met Agatha en Carlo Bot. Ze zijn 82 en 83 jaar oud en trouwden 62 jaar geleden. Samen hebben ze 4 kinderen en 5 kleinkinderen. De echtelieden wonen in een nieuwbouwwoning aan de rand van het historische centrum. "We zijn allebei gelukkig nog gezond, buiten dan enkele ouderdomskaaltjes."

Zeven jaar geleden begon Carlo met het op schrift stellen van zijn eigen leven. Het werd uiteindelijk een boek van 185 vol getypte A4-tjes. "Ik heb het puur voor mezelf opgeschreven. Ik heb een

heleboel meegemaakt, vooral ook door mijn tijd bij de marine, de mooiste tijd van mijn leven."

Carlo was 15 jaar en 10 maanden oud dat hij zich meldde bij de marine. "Ik was lichamelijk goedgekeurd en ook het praktijkgedeelte had ik met goed gevolg afgesloten. Op 4 februari 1957 stond ik voor de poorten van het Marine Opleiding Kamp Hilversum. Dat betekende tot mijn schrik drie maanden op de kazerne blijven. Die lag ergens midden op de hei. Op een van de eerste dagen ging ik voor de eerste keer naar de tandarts. Dat was ook wel hard nodig. Het was in het begin vooral lappen en naaien. In elk stukje stof moesten we ons marine-nummer met rood garen naaien, 06568. Dat nummer vergeet ik nooit meer. De lange onderbroeken heb ik nooit gedragen en heb ik na mijn diensttijd aan mijn vader Gerrit gegeven. Die was er als tuinder heel erg blij mee."

Hij was voorbestemd om stoker te worden. "De opleiding genoot ik in Amsterdam. Mijn eerste maandsoldij bedroeg 102 gulden netto. Mijn eerste ervaring op zee was een proefvaart op de Hr.Ms. Amsterdam richting Schotland. Op de Ierse Zee kwamen we in een heftige storm terecht. Windkracht 11. Ik ben nog nooit zo ziek

geweest. Ik wilde het liefste dood op dat moment. Vreselijk. Ik stond te werken in het ketelhuis. Daarna ben ik echter nooit meer zeeziek geweest."

Enmaal terug in Nederland werd Carlo op 'grote' Karel Doorman geplaatst. "Het vliegdekschip lag in het dok van Wilton-Fijenoord bij Rotterdam en was uitgerust met een modern ketelruim. Twee jaar duurde mijn tijd op de Karel Doorman. 213 meter lang, grootste breedte 43 meter en een hoogte vanaf het water van 7 meter. Een katapult schoot de Seahawk straaljagers en de Avenger propeller-vliegtuigen de lucht in. We kregen een opleiding in Portsmouth in Engeland. Met 10 man vlogen we in een rammelend Dakota-vliegtuig ernaartoe. Eenmaal terug in Nederland onder namen we met de Doorman een proefvaart naar Oslo en Hamburg. In Hamburg meerden we af vlakbij de roemruchte Reeperbaan met het vele erotisch vertier. Tijdens ons bezoek daar werd er een open huis gehouden voor het publiek, maar daar kwam zo veel volk op af, dat er twee personen in de verdrukking raakten en hierdoor kwamen te overlijden. Onderweg naar huis naar Rotterdam voelden we 's nachts een enorme dreun. We bleken een kleine Belgische vissersboot te hebben overvaren met vijf vissers aan boord. Geen van deze vissers overleefde de

aanvaring. Een ander fataal afgelopen ongeval dat ik met eigen ogen heb gezien is het neerstorten van een Seehawk in zee. De piloot was mijn commandant Ltz 1e klas De Wolf, de man – een geweldige vent overigens- destijds van de bekende tv-presentatrice Ageeth Scherphuis. Het enige wat teruggevonden werd waren zijn handschoenen met zijn vinger er nog in en zijn oorschelpen, inclusief zijn oren. Ook zagen we een grote olievlék in zee.”

Na twee jaar op de Karel Doorman werd Carlo overgeplaatst Hr.Ms. Limburg, een torpedojager in de B-klasse. “Daar heb ik de rest van mijn dienstdienst op doorgebracht. De afstand tussen Medemblik en Den Helder bedraagt iets van 40 km. Met het openbaar vervoer was het nogal een gedoe. Met trein en bus deed je er een kleine 2 uur over. Dus kocht ik een brommer van het Belgische merk Flandria. Dat scheelde een uur reistijd.”

Eind 1959 ging Smaldeel 5, bestaande de Karel Doorman, twee onderzeeërs en de jagers Groningen en Limburg, op oefening in de Middellandse Zee. “Op de terugreis naar Den Helder kregen we een melding ter hoogte van de Golf van Biskajir dat de Marokkaanse stad Agadir was getroffen door een zware aardbeving. Dat was op 29 februari 1960, inderdaad een schrikkelidag. We moesten direct rechtsomkeert maken. Echter, we konden de haven niet binnenvaren. Die was geheel vernield. Ook stond er geen water meer in de haven. Met kleine sloepen gingen we aan wal. De sloppenwijken van Agadir telden tussen de 15.000 en 18.000 doden. We hebben vier dagen lang lijken op staan graven. Die hebben we vervolgens langs de kant van de weg gelegd, waar ze met vrachtwagens werden opgehaald. Door de hitte bestond er veel besmettingsgevaar. De hele wijk werd volgespoten met ongebluste kalk. Tja, zoiets grijpt je aan

voor de rest van je leven. Een keer kwam er een Marokkaanse man op ons af. Hij wees ons naar een plek waar een lijk zou liggen, huisraad en andere spullen kwamen boven drijven. Ook zat er een bromfietstussen. Ik weet niet of die van hem was, maar toen we dat ding hadden ‘gered’, ging hij er vrolijk op vandoor. ‘De een zijn dood, de ander zijn brood’, dachten we. Aan boord aten we bruine bonen, en dat met die tropische temperaturen.”

Op de Limburg ontmoette Carlo de Fries Kees Elgersma. “Kees werd voor de rest van mijn dienstdienst mijn maatje. Op een van onze reizen liep hij in de Canadese stad Victoria tijdens een stapavondje een gebroken enkel op en mocht hij met per vliegtuig naar huis. Aan de commandant moesten we uitleggen wat we precies hadden uitgespookt. Na mijn dienstdienst hebben we elkaar jarenlang niet meer gezien. 50 jaar na de aardbeving bij Agadir zijn we er met twee vliegtuigen vol weer terug geweest voor een reünie. Daar werden ondergebracht op een heel groot hotelcomplex, alles nieuw en gelijkvloers. We kregen ieder een apart mannetje mee om onze koffers te sjuuwen. Op een gegeven moment zag ik iemandgelopen met het naamplaatje I.I.

Elgersma'. Ik vroeg aan hem, ken jij Kees Elgersma. Hij keek mij aan en zei Carlo ik ben Kees Elgersma. We vlogen elkaar om de hals. Ja wen hadden elkaar 50 jaar niet gezien. Ik zag na al die tijd mijn maatje van toen weer. We houden nog steeds contact met elkaar. Kees is iets ouder dan ik. Zijn vrouw is helaas overleden."

Carlo zou op 4 februari 1963 de marine hebben mogen verlaten, maar het verliep anders. "Op de Limburg was ik verantwoordelijk voor de koelcellen en de airconditioning. Ik reisde op het laatst iedere dag op en neer tussen Medemblik en Den Helder, eerst op mijn Flandria-brommer en later op een stoerdere Jawa-motor. Die had ik voor 100 gulden tweedehands kunnen overnemen. Totdat ik een keer door een klapband uit de bocht ben gevlogen. Ik ben langs het kanaal gevonden door een brugwachter. Ik kwam terecht in het ziekenhuis van Den Helder. Ik had een hersenschudding opgelopen en mijn linkerarm was verbrijzeld. Daar is een pen ingezet. Door dit alles mocht ik pas in maart de dienst verlaten. Het was een heel strenge

winter. Met mijn arm in een mitella zijn we met ons tweeën, Agatha en ik, het IJsselmeer over geschaatst. Ik had toch niets anders te doen en bij het schaatsen heb je vooral je benen nodig. Het was barslecht ijs. Van Medemblik naar Workum in Friesland had een loonwerker met zijn tractor een ijsbaan aangelegd. En die motor, nee die heb ik nooit meer teruggezien. Toen maar een 2-takt Goliath autootje gekocht. Natuurlijk ging ik daarmee ook het ijs op. Ik heb het avontuur altijd opgezocht en nergens spijt van gehad. In mijn marine tijd ging ik vaak tijdens mijn vrije uurtjes wat vissen, zo ook een keer in Brazilië, waar we met wat mannen in een bootje de woeste oceaan opzochten. Echter, de motor begaf het. We dwaalden steeds verder van de kust af. We wisten niet wat er aan de hand was. Achteraf bleek dat er een kabel inwendig gebroken. Een andere schipper heeft ons geholpen. Ik moet er niet aan denken als we die niet tegen waren gekomen."

Na zes jaar marine vond Carlo het welletjes. "Het was een mooie tijd. De onderlinge kameraadschap, het reizen. Ik heb heel veel van

de wereld gezien. Eenmaal weer in de burgermaatschappij moest ik natuurlijk werk zoeken. Ik had een technische opleiding gevolgd en vond een baan bij een bedrijf dat aardappelrooimachines maakte. Maar de zaken liepen daar niet zoals gehoopt, waardoor ik moest vertrekken. Bij Agatha thuis hadden ze een café. Daar vroeg iemand of ik geen verzekeringsagent wilde worden. Ik zou daar een laag basissalaris krijgen en de rest moest ik op provisiebasis aanvullen. Dat inkomen was te weinig om van te leven en te veel om van dood te gaan. Het ging erom zoveel mogelijk polissen af te sluiten. Inmiddels hadden we ook een huurhuis betrokken in Medemblik. Ik wilde weer terug naar de overheid en uiteindelijk kwam ik terecht bij de Amsterdams politie. Ik volgde een interne opleiding en werd ik aanvankelijk geplaatst bij de uniforme dienst. Daarna werd ik hoofagent/rechercheur aan het Hoofdbureau van politie aan de Lijnbaansgracht bij de afdeling helingbestrijding. Bekend terrein waren het Waterlooplein en de pandjeshuizen, waar ik tweedehandsgoederen op herkomst

moest controleren. Soms ging je voor een gestolen fiets helemaal naar Groningen. Zo ben ik met mijn collega's grote gestolen partijen op het spoor gekomen. Tussendoor heb ik nog hotelcontrole gedaan. Amsterdam is heftig bij de politie. Moordzaken gingen altijd vóór helingbestrijding. Ik maakte soms weken van 100 uur of meer. Overuren, telefoonkosten en maaltijden werden uitbetaald. Ik heb aan verschillende grote zaken gewerkt, zoals de Heineken-ontvoering, de hotelbrand op het Rokin, de dubbele roofmoord in de Bijlmer. Gerard Toorenaar was mijn directe chef. Waar ik misschien wel het meest trots op ben was het terugvinden van enkele gestolen Breughel-schilderijen in 1975 tijdens een tentoonstelling in Maastricht. De doeken vertegenwoordigden een waarde van 3 miljoen gulden. Vanuit Amsterdam hebben we de Maastrichtse recherche geholpen. Zo tegen de kerstdagen kregen we een verdachte in beeld. Het was iemand zonder strafblad. Geen doorgewinterde crimineel. Bij hem thuis zag ik een bandrecorder. Aan de hand van het serienummer en het merk kon ik achterha-

len dat het apparaat gestolen was. Maar de man wilde niets loslaten. Zo bracht hij de kerstdagen in een politiecel door. Een langer verblijf tot voorbij oud op nieuw dreigde. Met die wetenschap in zijn achterhoofd stortte hij helemaal in en gaf ons het adres waar de gestolen schilderijen zich bevonden. Daar hebben we de doeken in beslag genomen en ze op de achterbank van een Volkswagen-kever naar 'huis' gereden. Een dag later staat politiechef Kees Sietsma trots als een pauw met een foto in de krant hij had de zaak opgelost en ook de Limburgse rechercheurs gingen met de eer strijken. Ik kreeg een Limburgse krant toegestuurd waarin stond dat zij de zaak hadden opgelost. Terwijl ik degene was die ze had gevonden. Waarom criminelen kostbare kunstwerken stelen. Dat is puur en alleen om de verzekeringsmaatschappijen op te lichten."

Het zware werk betaalde zijn tol. "Zowel lichamelijk als geestelijk. Een burn-out, een gehavende rug, drie ziekenhuisopnames. De bedrijfsarts stuurde me uiteindelijk met vervroegd pensioen." Tot aan hun dood verzorgde Carlo

zijn pleegouders. "Mijn ouderlijk huis bouwden we om tot een pension, waar we 14 gasten kon onderbrengen. Het liep van begin af aan storm met vooral fietsers en zeilers, toeristen dus. Soms sliepen ze rondom het biljart Mijn vrouw zorgde voor het ontbijt en het avondeten. Ik deed de administratie en onderhield de grote tuin. 18 jaar hebben we pension gerund. Je levert in die tijd toch wat privacy in."

Een gezamenlijke passie van Agatha en Carlo is de biljartsport. Agatha bracht het zowaar tot Westfries dameskampioen. Carlo was op zeker moment zelfs lid van drie verenigingen tegelijkertijd en bekleedde hij diverse bestuursfunctie en was hij tevens als arbiter actief.

Samen gaan ze met enige regelmaat met hun caravan op stap. "Nee, niet meer naar het buitenland. We zoeken het tegenwoordig vooral in eigen land. Brabant en Limburg bijvoorbeeld. Thuis knutsel ik veel en hou ik nog steeds van tuinieren..."

HERINNERING AAN BANGE TIJDEN

Door Joop Kooijman

In het Koninkrijk en in het bijzonder in Nederland zijn 4 en 5 mei officieel aangewezen als herinneringsdagen aan de Tweede Wereldoorlog. Vier mei is de dag van de dodenherdenking van alle gevallen voor de vrijheid en ook in de militaire acties daarna, waarin Nederland een rol speelde.

5 mei is de Bevrijdingsdag gewijd aan het feit, dat Nederland 79 jaar geleden werd bevrijd van de NAZI-overheersing na vijf jaar onderdrukking en een kwart miljoen slachtoffers.

Schrijver dezes heeft de Tweede Wereldoorlog in de steden IJmuiden, Den Haag en Leiden overleefd en volgt nu met spanning de nieuwe politieke en militaire ontwikkelingen in Rusland.

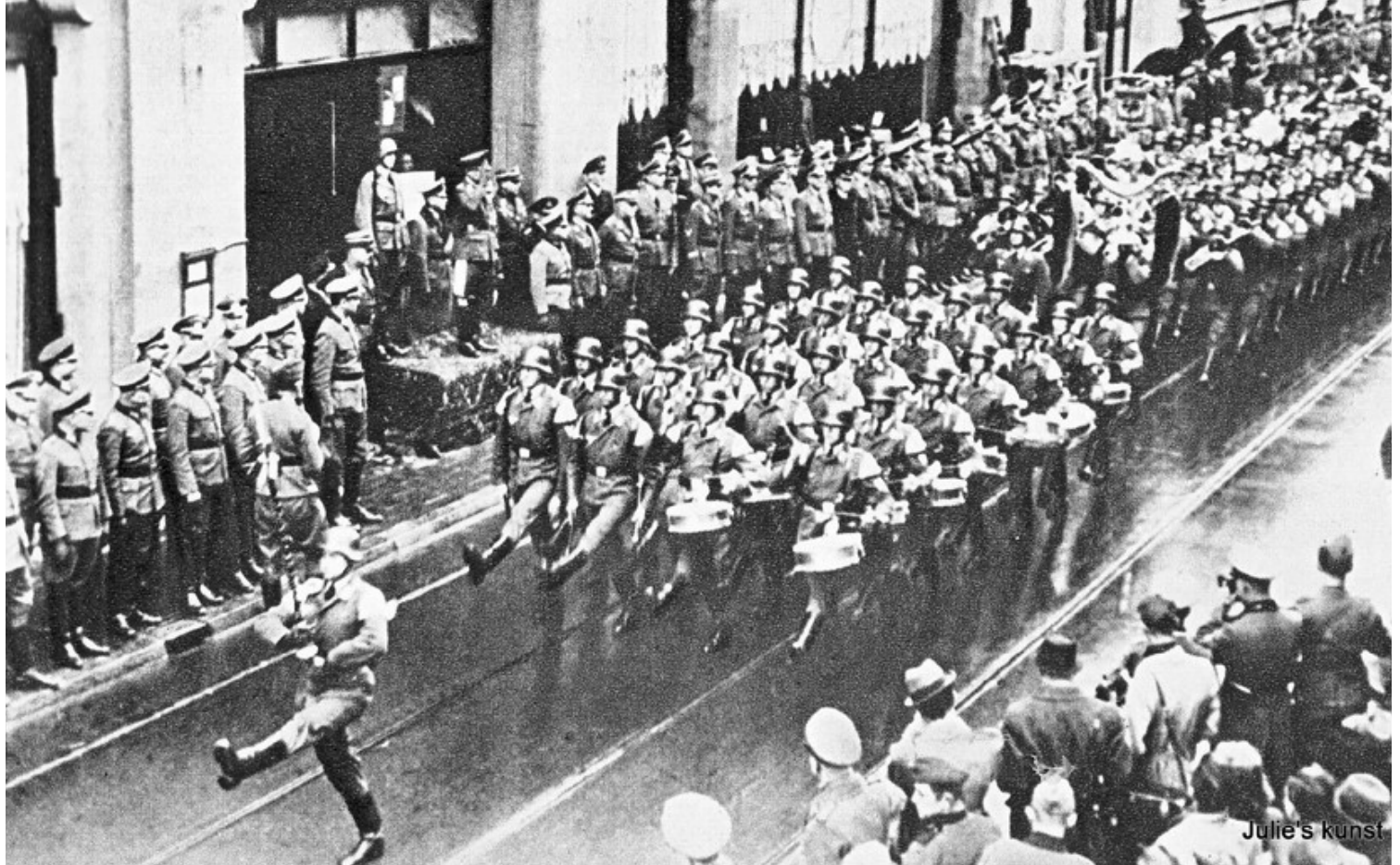
De moderne mens ervaart vrijheid als een natuurlijk recht en heeft geen benul wat verlies van vrijheid betekent. Allereerst het oorlogsgeweld, dat in Nederland op 10 mei 1940 begon. Hevige gevechten bij het begin van de Afsluitdijk, de Grebbelinie en het indrukwekkende optreden van de Nederlandse mariniers op de Maasbruggen van Rotterdam. Het Nazi-Duitse bombardement op Rotterdam zette de historische binnenstad in brand en 900 burgers kwamen om het leven. Daarna capitulatie, gevolgd vijf bezettingsjaren en de gruwelijke Jodenvervolgung.

Verlies van vrijheid leidde tot gebrek, dus minder voedsel, later gevolgd door honger. Onvoldoende kleren en middelen om hevige koude te kunnen doorstaan. Er kwam een distributiesysteem van voedsel en kleding, dat na het opraken van voedsel niet meer functioneerde. Men mocht in donker niet de straat op en alles was verduisterd, waardoor overvliegende Britse bommenwerper zich moeilijker konden oriënteren.

Zelfs vervoer kwam in moeilijkheden, want er was geen benzine en gasolie meer voor civiel gebruik. De weinige auto's, die nog de weg op mochten, kregen grote gaszakken, bussen en vrachtauto's kregen een gasgenerator, waarin hout werd verhit om gas voor de motor te leveren. De drijfkracht was gering en soms ontstonden problemen bij de oprit tot bruggen. Voor de burgers in Nederland was een fiets met houten banden het enige transportmiddel, ofschoon fietsen vaak door de bezetters in beslag werden genomen. In die jaren was er geen televisie en men mocht alleen naar door de Nazi's goedgekeurde radioprogramma's luisteren. Indien men kans zag op een niet ingeleverde radio de BBC te beluisteren, kon men worden gearresteerd en ter dood worden veroordeeld. Toch werden er illegale krantjes verspreid met informatie over het verloop van de oorlog.

Julie's kunst

In September 1944 brak er een nationale spoorwegstaking uit. Het spoorverkeer was al ontwricht door de voortdurende aanvallen van Britse- en Amerikaanse jagers op de stoomlocomotieven, waarvan de stoomketels door kogels werden doorboord.

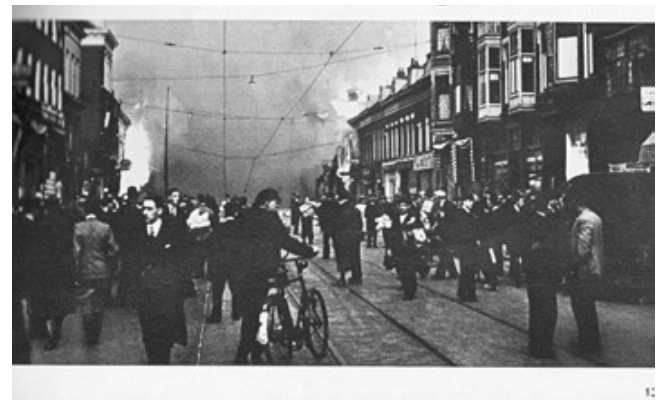
De winter van 1944-1945 staat in het westen van Nederland bekend als de hongerwinter. Er werd geen eten meer aangevoerd en meer dan tienduizend mensen stierven van de honger. Degenen, die nog de kracht konden op brengen gingen "de boer op", Men ruilde sieraden en stoffen tegen eten en zo kon men de winter met moeite doorkomen. Er waren geen steenkolen om enige verwarming in huis te hebben. Mensen gingen leegstaande huizen slopen voor hout en bomen omhakken. Er was geen gas meer om te koken, dus soms trachtte men wat gas aan te steken, met als gevolg dat de grote ondergrondse gasleiding ontplofte. Elektriciteitslevering stopte ook in September 1944.

Er was echter volop militair luchtverkeer, vooral sinds 1944 toen de Nazi's V1 vliegende bommen Engeland en later naar Antwerpen lanceerden. Kort daarop gevolgd door de intercontinentale V2 raketten naar Londen. De Britse RAF en de Amerikaanse jachtvliegtuigen en bommenwerpers waren de hele dag actief en vielen alles aan wat bewoog. Op school moesten de leerlingen tijdens een bomaanval onder de zware houten banken kruipen en op weg naar huis vond men vele bomscherven op de weg. Dan de overvliegende eskaders B17F en G Amerikaanse vliegende fortent. De meest indrukwekkende luchtvloot met 2.000 viermotorige bommenwerpers vloog in het najaar van 1944 op weg naar Nazi Duitsland over de stad Leiden. Het duurde twee uren voordat alle vliegtuigen waren gepasseerd. De Nazi luchtafweer durfde niet te schieten!

Dit zijn onuitwisbare herinneringen, die de levenshouding van de overlevenden hebben bepaald.

Julie's kunst

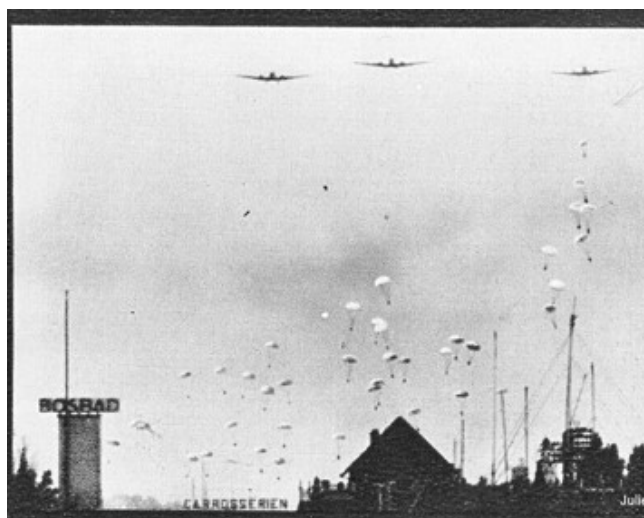
Julie's kunst

Vrijheid moet worden verdedigd en die is opgedragen aan DEFENSIE. Om samen sterker te staan zijn alle West Europese landen en Noord-Amerika lid van de NAVO. De Noord Atlantische verdragsorganisatie, waarin alles is, maar vooral de bewapening en munitie zijn gestandaardiseerd. Tot voor de inval van Rusland in de Oekraïne waren politici in vele landen (met Nederland aan de top) bezig om steeds meer op Defensie te gaan bezuinigen. In Nederland bereikte deze een ongekend dieptepunt met minimale menskracht en verdedigingsmiddelen.

Geschrokken door de ontwikkelingen in de Oekraïne tracht men nu in West-Europa de Defensiekracht te herstellen, dat jaren zal duren. Tegelijkertijd doet de president van Oekraïne een wanhopig verzoek aan de NATO-landen om meer militaire steun, omdat Rusland tien keer zoveel soldaten en munitie heeft en het voortbestaan van dit land in gevaar komt. Kortom, een afschrikwekkend beeld.

Een aantal Caribische inwoners kunnen zeggen, dat is "een ver van mijn bed show", hetgeen een totaal onbegrip toont van moderne militaire ontwikkelingen en de stille krachten, die aan het werk zijn om verstorende initiatieven te ondernemen, de zgn. "vijfde colonne". Dan zijn invloedrijke landen zoals China en Rusland bezig in andere landen voet aan de grond te krijgen. In Venezuela komen wel eens Russische militaire vliegtuigen en de voormalige dictator Hugo Chavez Frías heeft al zijn oliedollars gebruikt om Russisch wapens te kopen, waaronder vliegtuigen, tanks en 50.000 Kalasjnikov snelvuurgeweren.

Nederland is op twee punten verantwoordelijk voor het Caribisch deel van het Koninkrijk: Buitenlandse Zaken en Defensie.

AVOM REÛNIE MET BBQ IN BALKBRUG

OPROEP AVOM-REÛNIE MET BBQ ALGEMENE VERENIGING OUD EN ACTIEF DIENEND PERSONEEL VAN DE KONINKLIJKE MARINE, AFDELING SALLAND.

Deze reünie met BBQ op 13 augustus 2024 is toegankelijk voor alle AVOM-leden en KM Veteranen, oudgedienden en hun partners, begeleiders in Noordoost Nederland, inclusief Salland/ Gelderland/ Drenthe en Friesland. Dit initiatief is reeds enige jaren oud omdat er steeds minder activiteiten plaatsvinden in dit gebied.

De ouderen vinden een rit naar Amsterdam of Den Helder vaak niet zo aantrekkelijk en kunnen hierdoor in de regio toch collega's en ex-collega's

treffen voor gezellige ontmoetingen in een ontspannen sfeer. Mede dankzij ondersteuning van het V-fonds zijn de kosten € 10,00 p.p. inclusief welkomstkoffie. De reünie wordt gehouden in/bij de Brasserie van de Camping Sie-es-an in Balkbrug. Inloop 16.30 uur; BBQ 17.00 uur.

Opgave en inlichtingen:

Jan Hopster, Voorzitter afdeling Salland

T 06 141 97 010, E hopster1@xs4all.nl

PUNTEN DONEREN VOOR

INDIË- EN NEDERLANDS NIEUW GUINEAVETERANEN

De reünie-en nazorgcommissie 2-6 Regiment Infanterie Indië, de T-Brigade en Javaveteranen zamelt Douwe Egbertspunten en Perlapunten. De punten worden ingewisseld voor cadeaus voor de gratis loterij voor de veteranen en hun weduwen.

Indië- en Nederlands Nieuw Guineaveteranen en hun veteranenweduwen die nog niet bekend zijn bij de commissie kunnen zich aanmelden voor deze loterij. Dat kan per e-mail: marianne.lankhuizen@gmail.com.

Bij de organisatie bekende veteranen krijgen te zijner tijd weer de uitnodiging en een deelnameformulier toegestuurd.

Zelf koffiepunten doneren? Inzenden kan het hele jaar door. Ook na de verloting. Neem ook in dit geval contact op met de commissie: marianne.lankhuizen@gmail.com

(Bron: De Limburger)

WIE HELPT FRED BERNHARD AAN ZIJN BAKSNUMMER?

Beste Marine Sobats,

Ik ben al heel wat jaren bezig om mijn Baksnummer te achterhalen. Ik ben in dienst gekomen in september 1956, na Voorschoten op naar MOKH, dus de laatste 3 maanden in 1956. De kwartiermeester was een klein persoon. Wie kan mij helpen?

E-mail : f.bernhard.1@kpnmail.nl

JAN BAELEMANS KREEG BEZOEK

VAN EEN INDONESISCHE ADMIRAAL

Tekst Pieter Duijf

In 2015 bezocht ik voor VastWerken Jan Baelemans in zijn appartement in Breda. Jan diende van 1958 tot en met 1964 bij de Koninklijke Marine. Op de avond van de 15e januari 1962 bracht de Hr. Ms. Evertsen, waarop hij destijds was gestationeerd in de wateren van Nederlands Nieuw-Guinea de Matjan Tutul (Gevlekte Panter) tot zinken. De Matjan Tutul was één van de drie Indonesische marineschepen, waarmee een hevige zee strijd werd gevoerd. De bemanning van de Indonesische schepen had het Nederlandse gezag moeten ondermijnen. De confrontatie staat bekend als de Zeeslag bij Vlakke Hoek.

Het gevecht op zee kostte 28 Indonesische opvarenden het leven. "Wij hebben de andere drenkelingen uit het water gehaald, verzorgd en veilig naar de wal gebracht. Echter, drie van hen stierven aan wal. Eén van onze matrozen pleegde zelfmoord. Hij kon de aanblik van zoveel leed, pijn en ellende niet aanzien. Ik heb zelf ook een jongen uit het water gehaald."

Vorig jaar, in 2023, kreeg het verhaal een nieuwe wending. "De Indonesische admiraal Hariyo Poermono wilde mij bezoeken. Op 22 juni, dus nu één jaar geleden, is hij bij mij thuis geweest. Bij zijn gevolg zaten ook Kolonel Laut Heri Sufriano, Sergeant Rafi Gifari en Ody Dwi Cahyo. De admiraal wilde alles weten wat er op die avond in 1962 precies was gebeurd. Hij wilde zagezegd het naadje van de kous weten."

Tweemaal legde Jan Baelemans een bloemenkrans bij het monument van Yos Sudarso op de marinebasis van Soerabaya. Yos Sudarso was een commandant van de Indonesische marine en behoorde tot de gesneuvelden. Hij werd door Soekarno gezien als de bevrijder van Irian Jaya. In elke stad in Indonesië is er wel een straatnaam naar hem genoemd. Die kransleggingen zijn me vanuit Nederland niet altijd in dank afgenomen. Het is me zelfs kwalijk genomen."

In 2005 bezocht Jan samen met zijn vrouw Leny de weduwe van Yos Sudarso. "Dat bezoek kwam tot stand dankzij bemiddeling Rijono Sudarso, inderdaad de zoon van, een heel sympathieke man. De ontmoeting was in een vriendelijke maar ook emotionele sfeer. Zijn moeder was een welgestelde

Indische dame. We werden ontvangen aan een tafel met een overdaad aan eten en drinken. Mevrouw Sudarso overleed een jaar later.”

Volgens Jan Baelemans kwam er altijd veel misleidende informatie vanuit Indonesië omtrent de Zeeslag bij Vlakke Hoek en dat daarom de op de ambassade in Den Haag gedetacheerde admiraal graag Jan wilde bezoeken bij hem thuis in Breda. “Ze hadden schijnbaar meer vertrouwen in mijn kennis dan in die van hun eigen land. Tijdens het bezoek bij mij thuis -ze kwamen zelfs met een eigen cameraman- ben ik echt een open boek geweest. Ik heb drie ordners vol met betrouwbare inlichtingen, knipsels en andere documenten. Mijn vrouw vreesde dat ik nog excuses zou moeten aanbieden toen ze op visite waren. De gebeurtenissen in 1962 houden me nog dagelijks bezig. Nee, ik heb er gelukkig geen trauma aan overgehouden. Ik heb die bewuste avond en nacht versuften drenkelingen mee uit het water gered. Er was geen onderlinge agressie. Als wachter in de ziekenboeg heb ik zelfs enkele amputaties zien uitvoeren.”

Met heel veel informatie toog de delegatie van Breda weer terug naar Den Haag. “Ik heb daarna niets meer van hen vernomen. Graag had ik weer een uitnodiging ontvangen om nogmaals een krans te leggen bij het monument in Soerabaja. Gewoon tegen de vergoeding van het vliegticket en het verblijf daar. Dat ik niets meer heb gehoord, is een zware tegenvaller.”

Bij zijn veelvuldige bezoeken aan Indonesië neemt hij voor scholen en weeshuizen doorgaans tubes

tandpasta, pennen, calculators, potloden en andere kleinere schoolspullen mee. “Dat gebeurt in samenwerking met Stichting het Schone Leven. Ik vlieg altijd met Garuda Airlines. Met deze maatschappij heb ik in de loop der jaren een goede band opgebouwd en mag ik het overgewicht aan bagage gratis meenemen. We hebben jarenlang een weesmeisje financieel ondersteund. Na ieder schooljaar schreef ze een bedankbriefje aan ons.”

Jan is inmiddels 82 jaar en onderhoudt nog steeds een vriendschappelijk contact met de zoon van Yos Sudarso. Ook gaat hij -als de gelegenheid zich voordoet- naar de reünies van de Evertsen.”

EERSTE POP-UP TENTOONSTELLING NATIONAAL SLAVERNIJMUSEUM

Nederland krijgt in Amsterdam het Nationaal Slavernijmuseum. Een museum dat een brug wil bouwen vanuit het gedeelde verleden, via een hoopvol heden naar een gezamenlijke toekomst. Inhoudelijk zal het museum zich richten op een breed publiek, met een focus op educatie, kunst, kennis en onderzoek. Kwartiermakers zijn John Leerdam, Peggy Brandon en David Brandwagt. De verwachting is dat het Nationaal Slavernijmuseum in 2030 de deuren opent. Het Nationaal Slavernijmuseum wordt mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam en het ministerie van OCW.

De eerste pop-up tentoonstelling Verzet tegen slavernij van het Nationaal Slavernijmuseum (in wording) is in maart jl. in het Verzetsmuseum Amsterdam geopend. De tentoonstelling behandelt zowel het verzet van tot slaaf gemaakte mensen zelf als de anti-slavernijbeweging in Nederland. Verzet tegen slavernij werd geopend door de Amsterdamse wethouder Kunst en cultuur, Evenementen, Inclusie en antidiscriminatiebeleid Touria Meliani en de staatssecretaris van OCW, Cultuur en Media, Fleur Gräper-van Koolwijk. De pop-up is vanaf vrijdag 29 maart geopend voor het publiek en loopt tot half augustus 2024.

Het Nationaal Slavernijmuseum in wording maakt in samenwerking met het Verzetsmuseum Amsterdam een tentoonstelling over verzet tegen de trans-Atlantische slavernij. De tentoonstelling Verzet tegen slavernij is de eerste pop-up tentoonstelling van het Slavernijmuseum en behandelt zowel het verzet van tot slaaf gemaakte mensen zelf als de anti-slavernijbeweging in Nederland. De Nederlandse anti-slavernij-activisten, ofwel de abolitionisten, waren vaak jongeren en vrouwen. "Verzet tegen onrecht

VERZETS RESISTANCE MUSEUM

is van alle tijden en van alle mensen. Dat is wat ons verbindt. Daarom past het Verzetsmuseum Amsterdam zo goed bij deze eerste tentoonstelling in de aanloop naar de oprichting van het Nationaal Slavernijmuseum", aldus Peggy Brandon, kwartiermaker Nationaal Slavernijmuseum.

Verzet tegen slavernij is de eerste pop-up tentoonstelling van het Nationaal Slavernijmuseum, in samenwerking gemaakt met het Verzetsmuseum Amsterdam, en behandelt zowel de slavenopstanden als de opkomst van de Nederlandse anti-slavernij-activisten, ofwel de abolitionisten. Dat waren vaak jongeren en vrouwen. Berichten over de behandeling van de tot slaaf gemaakte mensen drongen steeds vaker door tot de Nederlandse samenleving en wekten verontwaardiging. De 17-jarige Frits Moquette richtte bijvoorbeeld, na het lezen van de brieven van zijn vader in Suriname en het boek Uncle Tom's Cabin, het Jongelings Genootschap ter Afschaffing der Slavernij op.

Staatssecretaris Fleur Gräper-van Koolwijk: "Het is belangrijk dat het héle verhaal over het slavernij-verleden wordt verteld. Zowel het verhaal over de mensonterende onderdrukking als het verzet daartegen. Vele mensen zijn in het verleden op verschillende plekken, van Suriname tot Curaçao, in opstand gekomen tegen slavernij. Door te

saboteren, te vertragen of werkzaamheden te weigeren, te vluchten en samen in opstand te komen. Dat is te lang onderbelicht gebleven. De tentoonstelling Verzet tegen slavernij brengt dit treffend in beeld.”

Wethouder Touria Meliani: “Ik ben ontzettend trots dat vandaag de eerste pop-up tentoonstelling van het toekomstige Nationaal Slavernijmuseum is geopend. Een tentoonstelling over het verzet van tot slaaf gemaakte mensen mede als de anti-slavernijbeweging in Nederland. Langzamerhand wordt ons beeld van de geschiedenis aangevuld. Het zijn wetenschappers, activisten, kwartiermakers en kunstenaars die in de archieven, in musea als deze, achterstallig onderhoud aan de geschiedenis plegen. En ons een nieuwe blik laten werpen op de geschiedenis.”

Tot de realisatie van het Nationaal Slavernijmuseum wordt er op verschillende plekken een aanloop-programmering georganiseerd. De volgende pop-up tentoonstelling komt in het Nationaal Archief in

Den Haag. Deze zal gaan over hoe je in archieven je weg kunt vinden naar informatie over families en landstrekken die verbonden zijn met het Nederlandse slavernijverleden en het koloniale verleden.

Nederland krijgt in Amsterdam het Nationaal Slavernijmuseum. Een museum dat een brug wil bouwen vanuit het gedeelde verleden, via een hoopvol heden naar een gezamenlijke toekomst. Inhoudelijk zal het museum zich richten op een breed publiek, met een focus op educatie, kunst, kennis en onderzoek. Kwartiermakers zijn Peggy Brandon, John Leerdam en David Brandwagt. De verwachting is dat het Nationaal Slavernijmuseum in 2030 de deuren opent. Het Nationaal Slavernijmuseum wordt mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam en het ministerie van OCW.

Tot de realisatie van het Nationaal Slavernijmuseum (er is een voorkeur uitgesproken voor bouw op de kop van het Java-eiland in Amsterdam) wordt er op verschillende plekken een aanloop-programmering georganiseerd. Onder meer in het Zeeuws Archief, Allard Pierson museum, het Nationaal Archief in Den Haag en nu dus de eerste pop-up in het Verzetmuseum.

De tentoonstelling Verzet tegen slavernij in het Verzetmuseum Amsterdam en loopt tot en met half augustus a.s.

Het Verzetmuseum Amsterdam werd in 1985 geopend en verhuisde in 1999 naar het huidige onderkomen, gebouw Plancius. Na een interne verbouwing heropende het museum in 2022 met een nieuwe tentoonstellingsinrichting met vele aangrijpende, persoonlijke verhalen die de bezoeker dicht op de huid van de geschiedenis brengt. De openingstijden van het Verzetmuseum Amsterdam zijn doordeweeks van 10.00 tot 17.00 uur en in het weekend van 11.00 tot 17.00 uur. De entree voor volwassenen is € 16,-, voor Museumkaarthouders gratis.

MUSEUM BRONBEEK WEER GEOPEND!

Het museum zit in de afrondende fase van de nieuwe tentoonstelling. We zijn bezig met de laatste details, we testen nog een aantal opstellingen en we doen hier en daar nog kleine aanpassingen. Bezoekers zijn welkom om de nieuwe tentoonstelling te bezoeken.

De vaste tentoonstelling van museum Bronbeek vertelt het verhaal van de opkomst en val van een kolonie. De verovering en het bestuur, de samenleving, de oorlogen en de strijd voor onafhankelijkheid. Tot slot gaat de tentoonstelling over hoe we nu in Indonesië en in Nederland terugkijken op deze gedeelde geschiedenis.

Aan de hand van persoonlijke verhalen, objecten, voorwerpen, foto's en video's wordt de geschiedenis verteld. Elk museumbezoek wordt hierdoor een unieke ervaring. Door vaker het museum te bezoeken worden diverse perspectieven ervaren. Museum Bronbeek daagt de bezoeker uit om zelf een mening te vormen.

De officiële opening door een autoriteit volgt later in het jaar.

**Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen
en Museum Bronbeek
Landgoed Bronbeek
Velperweg 147
(let op: stel uw navigatie in op Velperweg 153)
6824 MB Arnhem**

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

AFDELING

DEN HELDER

Als eerbetoon aan de gevallenen werd op 4 mei jl. namens de AVOM-afdeling Den Helder een krans gelegd door Theo Kroon en Emile Roegies. Deze plechtigheid werd 's ochtends om 10:00 uur voorafgegaan door een ontvangst bij de Marineclub met koffie. Daar werd ook een uitleg gegeven over de opstellingen bij het monument, waarna de ceremonie volgde.

Tijdens de plechtigheden en toespraken dwaalden bij de aanwezigen de gedachten af naar de heftige gebeurtenissen in het verleden. Het verlies van ouders,

andere familieleden en kennissen in oorlogssituaties is bij velen nog intens voelbaar, zeker nu in de diverse oorlogshaarden wereldwijd waar militairen en burgers hun leven geven. Zij geven hun leven voor de vrijheid, die ons allen zo dierbaar en kostbaar is.

Hopende op meer verdraagzaamheid tot elkander om samen aan de toekomst te bouwen.

Emile Roegies, voorzitter

AFDELING

NIJMEGEN

Gratis af te halen bij de secretaris van de afdeling Nijmegen: Een paar honderd AVOM-munten, blauw en wit met plastic buisjes. Tevens ook diverse vlaggen van verschillende landen.

Info: J.R.van Offeren 06 231 625 04

AFDELING

NOORD-BRABANT

OOST

Met 55 leden zou je zeggen dat we het goed doen, doch ondanks de inspanningen hebben we bij de jaarlijkse activiteit een opkomst van slechts 10 tot 15 leden. Het totaalplaatje met partners was in 2022 nog 28 deelnemers en in 2023 21 deelnemers. Wat de activiteit in augustus 2024 gaat opleveren blijft een verrassing. De activiteiten sluiten we altijd af met een maaltijd. In de nieuwe opzet om AVOM-afdelingen samen te voegen zal er volgens mij niet beter op worden, want wij plannen onze bijeenkomsten zo centraal mogelijk met korte afstanden. Met het grote aantal oudere leden is vervoer vaak het probleem: de mobiliteit wordt afhankelijk van mede-leden, kinderen en vrienden. Zelf zit ik ook in die situatie. Gelukkig brengt een Taxispas mij bijna overal naar toe. Wat de

jaarlijks veteranendagen, reünies en contactdagen betreft: ook daar treft men steeds minder oude rotten aan. Ook hier spelen de afstand en mobiliteit de grootste rol. Om verder te gaan zoals ook word aangekaart samengaan met het COM is een optie, doch jaren geleden hebben wij al eens met de COM afdeling in onze regio een poging gewaagd. Doch het is toen niet gelukt ook al omdat we toch te weinig raakvlakken met elkaar hadden en werd het geen deal. Inmiddels ben ik met nog enkele AVOM-leden donateur van de COM. Vorig jaar contact gehad met regio afdeling Stoottroepen, helaas zonder succes. Hun basis is Den Bosch en de onze is Eindhoven. Dus de afstand is en blijft een struikelblok.

De wens is ook nu weer actueel dat er een goede oplossing moet komen om de AVOM varende te houden. Hoe somber de toekomst ook is, samen moet het toch gaan lukken. Wel moeten we inzien dat het aantal oudere leden het wint van de jongere generatie. Desondanks zijn wij straks als ouderen dadelijk de verliezers, want de aanwas jongeren zit op een heel laag pitje. Bovendien zijn de open bestuursfuncties vaak een drempel om zich aan te melden.

Frits Heidendaal, contactpersoon

AFDELING

SALLAND

Voor de afdeling Salland is na de tweede dinsdag in mei het eerste deel van het verenigingsjaar 2024 alweer voltooid.

Na het tumult van de jaarwisseling en nadat de resten van het vuurwerk waren opgeruimd zijn we op dinsdag 9 januari gestart met de eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar onze nieuwjaarsreceptie. De leden, opgedoft in AVOM-tenu hun partners in gepaste kledij. In een ontspannen gezellige sfeer en onder het genot van een drankje

en een hapje werd het nieuwe jaar geopend.

De tweede dinsdag in februari was geheel toegewijd aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering. Qua ledental valt de opkomst enigszins tegen wat niet wegneemt dat de agenda volgens protocol werd behandeld. Op de oloploop 12 maart moest er door de aanwezigen een keuze worden gemaakt wat ons doel zou worden voor het jaarlijks uitstapje in mei. Uit een reeks van geopperde bestemmingen werd uiteindelijk gekozen voor een Drents Openluchtmuseum het Veenpark nabij Emmen.

De bijeenkomst in april werd besteed aan de Bingo in een aantal rondes waarin enkele foute bingo's uitvoerig werden bediscussieerd, mochten uiteindelijk de winnaars alsnog hun prijsjes in ontvangst nemen.

Dinsdag 14 mei, wat het weer betreft een uitstekende keuze. Enige bescherming tegen de zonnestralen was zeker op z'n plaats. Rond 12 uur troffen we elkaar op de parkeerplaats van het Veenpark, het aantal voertuigen was beperkt door zoveel mogelijk te carpoolen. Het aantal deelnemers was helaas eveneens beperkt. Het effect van het ouder worden wordt steeds duidelijker. Het aantal leden met fysieke hulpmiddelen neemt hand over hand toe. Maar iedere deelnemer heeft die dag de rondgang mee kunnen maken door en de route langs de geschiedenis van het winnen van turf kunnen volgen. Zowel de rondgang middels smalspoortreintjes en een platte schuit gingen gepaard met uitleg en toelichting van de treinmachinist of de schipper.

De middag is om gevlogen. Aan het einde van dit leuke en informatieve bezoek aan de Drentse Turfproductie, werd de dag besloten met een uitstekende blauwe hap. Alleen de uitbater van het Chinees-Indisch restaurant begreep niet goed wat een blauwe hap is en kreeg daaromtrent uitvoerig uitleg van de gasten.

Het activiteiten programma voor de tweede helft van 2024 volgt.

AFDELING ZUID-HOLLAND

De Algemene Ledenvergadering van de afdeling Zuid Holland werd gehouden op 13 maart 2024 in Het Anker Van Ghent Kazerne te Rotterdam. Aanwezig was het gehele bestuur en 34 leden.

6 Leden hadden zich afgemeld en als gast was Gerard Kamp aanwezig. Gerard is de penningmeester van het Hoofd Bestuur. De lopende zaken werden besproken en de evenementen kalender 2024 vastgesteld.

Aan 4 leden werd de speld en oorkonde voor 25 jaar lidmaatschap uitgereikt, te weten aan mevrouw A. Coté, de heren E.R. Burger, Freek Hofker en Hans Konings. Na de vergadering werd er genoten van een biertje en een heerlijke blauwe hap, verzorgd door Het Anker. Aansluitend was de maandelijkse Oloploop.

Op 4 mei 2024 werd bij De Boeg te Rotterdam namens de AVOM de krans gelegd door John Huf en Adriaan van Stolk. De volgende leden waren daarbij aanwezig; André van Duijvenvoorde, Freek Hofker, Teun Krijthe, Hans Konings en Aad van der Meijde.

Tijdens de vergadering van de Raad van Afgevaardigden gehouden op 8 mei 2024 werd aan André van Duijvenvoorde door Hans Zengerink de speld en speciale oorkonde voor 25 jaar lidmaatschap uitgereikt en aansluitend door uw secretaris de oorkonde namens de afdeling Zuid Holland. Tevens werd André, onze afdelingsvoorzitter, gekozen tot voorzitter van het Hoofdbestuur, Dit wil zeggen dat André van Duijvenvoorde is afgetreden als voorzitter van onze afdeling en wij een nieuwe voorzitter gaan kiezen. Tijdens de Oloploop van 15 mei 2024 werd dit aan de aanwezige leden medegedeeld.

ZR.MS. KAREL DOORMAN BELANGRIJK SCHAAKSTUK VAN OPERATIE ASPIDES

Tekst: Haytze Teerink

Na een korte vertraging is Zr.Ms. Karel Doorman nu actief in de Rode Zee. Het Joint Support Ship levert de komende 4 maanden een bijdrage aan de EU-operatie Aspides. Doel is om onder meer brandstof en andere voorraden én indien nodig medische capaciteit te leveren aan eenheden van partnerlanden. Aan boord zit een 'parse' bemanning van met name marine, maar ook landmacht en luchtmacht.

KTZ Paul Bijleveld, commandant Zr. Ms. Karel Doorman: "We hebben afgelopen jaar best wat tegen-slag gehad met de Karel Doorman. Na de succesvolle reparatie van de transformatoren kon de focus volledig op het herstellen van de operationele gereedheid van schip en bemanning. Dat wij nu ingezet worden om bij te dragen aan veiligheid op zee, zeker waar het de bescherming van koopvaardij-schepen betreft, geeft de bemanning erg veel voldoening. Dit is een missie die er toe doet. Hopelijk blijft het rustig, maar mocht het ons overkomen, dan zijn wij er gereed voor."

"Nadat duidelijk werd dat de Karel Doorman ingezet zou worden, heeft de bemanning het schip in 5 weken gereedgemaakt. De eerste weken, binnenliggend in Den Helder met de focus op de bevoorrading en extra uitrusting voor de zelfverdediging. In de laatste weken tijdens de transit door intensieve training, onder auspiciën van het Seatraining Command. In de dagen voor de passage door het Suezkanaal zijn enkele storingen opgelost, met behulp van specialisten van de Directie Materieële Instandhouding. We hebben overigens geen moment getwijfeld of we aan de operatie zouden beginnen. Dat er expertise ingevlogen moest worden – en we daardoor iets later konden beginnen – was mij wel gelijk duidelijk. Bij de bemanning was er vooral opluchting toen alles weer werkte. Er klonk gejuich toen alles het weer deed."

"Onze opdracht hier is om in de buurt te zijn. De marineschepen die de koopvaardij-schepen begeleiden kunnen na hun taak bij ons bevoorraden. In het geval van incidenten, waarbij slachtoffers vallen, liggen we niet ver weg om spoedig assistentie te kunnen verlenen met onze geëmbaarkeerde medische capaciteit."

"Het gebied dat de Houthi-rebellen onveilig maken noemen wij de high threat area. Daar blijven wij in principe buiten, maar als wij deze moeten door-kruizen, dan sluiten wij aan bij de bescherming die de overige schepen in onze taakgroep kunnen bieden. We zijn ons terdege bewust van het feit dat ook wij

als doelwit gezien worden. Daarnaast wil je natuurlijk ook niet door een toevalstreffer geraakt worden. Dan raken ze een belangrijk schakelstuk van Aspides."

Hoofd Logistieke Dienst KLTZ (LD) Onno van der Leij: "We hebben zoveel mogelijk meegenomen. Zr.Ms. Karel Doorman wordt tijdens de operatie ingezet waarvoor het gebouwd is. Het liefst heb je maanden om je voor te bereiden, maar dat was nu niet mogelijk. Een crisis laat zich niet altijd aankondigen. We hebben gelukkig wel een paar weken gehad om ons in Den Helder voor te bereiden en die tijd hadden we ook wel echt nodig. In die periode probeer je zoveel mogelijk vragen te beantwoorden. Hoe wordt het Joint Support Ship samengesteld? Wat wordt onze exacte taak? Wie hebben we daarvoor nodig en hoeveel tijd hebben we nog? Wetende dat de logistiek binnen Defensie best wel versnipperd is geraakt, maak je samen met de walondersteuning een gedetailleerde planning."

"We zijn voorbereid op een inzet van ruim 4 maanden. We hebben zoveel mogelijk meegenomen. Denk aan brandstof, munitie, dieselfilters, mini-guns, toilet-papier, medische artikelen en kritische reserve-onderdelen. Maar ook veel voeding, zowel voor in de diepvries, als de hagel-slag en pindakaas voor op tafel. De koel- en vriescapaciteit van het schip is maximaal gevuld. Gelukkig hebben we op dit schip ook ruimte om veel containers mee te kunnen nemen. Voor ons voortzettingsvermogen willen we zo min mogelijk afhankelijk zijn van leveranciers in het operatie-gebied. Sommige items zijn soms lastig te verkrijgen in buitenlandse havens, zoals bepaalde smeeroles. Het is vervolgens ook nog maar afwachten hoe de kwaliteit is en de beschikbaarheid ervan. Je wil al met al zo flexibel mogelijk zijn, omdat je nooit precies weet hoe lang je van huis bent."

"Uiteraard zijn we hier om schepen van het eigen verband te bevoorraden. Dat gaat om eenheden uit

België, Frankrijk, Griekenland en Italië. Maar ook de marineschepen van operatie Prosperity Guardian kunnen bijvoorbeeld brandstof en water van ons krijgen. Aan boord hebben we een capaciteit van 7.000 kubieke meter aan scheepsbrandstof, waarmee we gemiddeld 15 schepen kunnen helpen. En we hebben een aardige hoeveelheid helikopterbrandstof bij ons. Qua medische capaciteit zijn we, in juridische zin, geen hospitaalschip, maar we kunnen met onze Role 2 afloat-capaciteit veel meer leveren dan alleen Eerste Hulp. Doel is om eventuele zwaargewonde personen langer in leven te houden, voordat we ze overdragen aan een gespecialiseerd ziekenhuis op de wal.”

Erp: “Of je in het bos staat of op een schip, je taak is dezelfde. Dit is onze grootste maritieme Role 2-inzet ooit. De Karel Doorman heeft vergeleken met andere marineschepen een enorm medisch complex. Wat dat betreft worden we ontzettend verwend. We beschikken over 4 Spoedeisende Hulp (SEH)-bedden, 2 operatiekamers en 15 verpleegbedden, waarvan 5 voor intensive care (IC). Daarnaast hebben we de mogelijkheid om röntgenfoto's te maken.”

“We zijn nu met in totaal 53 mensen aan medisch personeel aan boord en krijgen later nog aanvulling uit Zweden. Het gaat nu om artsen en verpleegkundigen voor de SEH, 3 anesthesisten, 3 chirurgen en een operatiekamer-assistent. Maar ook verpleegkundigen voor de IC en reguliere zorg, laboranten, een apotheker, tandarts en mensen die laboratoriumtesten kunnen afnemen of bij de bloedbank werken. Het voertuigendek staat aardig vol met onze gekoelde containers. Die bevatten zaken als verband, infuuslijntjes, naalden, maar we hebben ook meer dan genoeg bloed en medicatie mee.”

“We zijn erop voorbereid om in 1 keer 20 slachtoffers op te vangen, waarvan een kwart zwaargewond is. Of je nou in het bos in een tent staat of hier op een schip, je taak is dezelfde. De omgeving maakt dit wel erg interessant en leerzaam. Je bent gebonden aan het schip. Ook is het heel interessant om ‘paars’ te mogen werken: vanuit de landmacht, met luchtmacht-collega's, op een marineschip. Als medicus train je voor een scenario waarvan je hoopt dat het

niet uitkomt. Maar stiekem zijn we heel trots dat we hier zijn en dit mee mogen maken.”

Aan boord van Zr.Ms. Karel Doorman zit een samengestelde bemanning van 239 personen. Naast de vaste bemanning gaat het om een geneeskundig bataljon van de landmacht, medische specialisten van het Instituut samenwerking Defensie en Relatieziekenhuizen (IDR) en reservisten. Een luchtmacht-component met Cougar-transporthelikopter maakt het team compleet.

Met de deelname aan Operatie Aspides draagt Nederland bij aan het handhaven van vrije doorvaart door de Rode Zee. Dit is een cruciale route tussen het Suezkanaal en de Indische Oceaan. Houthis-rebellen uit Jemen vallen er geregeld koopvaardij schepen aan met raketten en drones. Zr.Ms. Karel Doorman is in de Rode Zee aanwezig om de marineschepen die deze koopvaarders begeleiden te voorzien van brandstof en indien nodig medische capaciteit.

(Bron: Alle Hens)

ONDERZEEBOOTBESTRIJDING IN DE VERSNELLING

Tekst Evert Brouwer

‘Nationale’ oefening Riptide levert schat aan gegevens op

Een superrealistische, nationale onderzeebootbestrijdingsoefening met de inzet van Zr.Ms. Van Amstel, Zr. Ms.Dolfijn, Zr.Ms. Mercurus én Zr.Ms. Johan de Witt, met 3 NH90-maritieme gevechtshelikopters in de anti-submarine warfare (ASW)-configuratie aan boord. Dat mag je gerust bijzonder noemen.

Het Commando Zeestrijdkrachten bracht de schepen en de luchtmacht-helikopters, met in totaal zo’n 385 opvarenden en crew, onlangs ‘op de mat’ tijdens oefening Riptide, voor de kust van Noorwegen. “We hebben een schat aan ervaring opgedaan”, zegt de commandant van de Van Amstel en leider van de oefening, kapitein-luitenant ter zee Wilco Faber. “De kennis en kunde zijn verbreed en vergroot.”

Het was voor overste Faber vrijwel constant schakelen tijdens Riptide. “We hebben deze oefening organisch aangelopen (een aanpak waarbij de denk- en doe-fase door elkaar lopen en gestreefd wordt naar gemeenschappelijke doelen, red.). Het was dus constant schakelen. Dat maakt de oefening juist reëel”, geeft hij aan.

Dat betekent niet dat de doelen van de oefening uit het oog zijn verloren. “Alle eenheden hebben aangegeven waar hun behoeftes lagen, om te leren en te kijken waar mogelijke hiaten in de opleiding zitten.

Zo hebben we prioriteiten geïdentificeerd en zo nodig bijgesteld. Die gegevens zijn van belang voor de Anti-Submarine Warfare Frigates (ASWF) die worden gebouwd. Het belangrijkste is echter dat we er nu al beter van zijn geworden.”

Onderzeebootbestrijding staat door de aanval van Rusland op Oekraïne en de activiteiten boven en onder het wateroppervlak na jaren weer vetgedrukt in de agenda van de Koninklijke Marine. Deze oefening, met de inzet van zoveel middelen, zorgt ervoor dat de kennis en kunde worden aangepast aan de eisen van deze tijd. Daarnaast haalt de KM haar tweede M-fregat, Zr.Ms. Van Speijk, uit de mottenballen ter vergroting van de onderzeebootbestrijdings-capaciteit.

Zr.Ms. Van Amstel is op dit moment de enige grootbovenwater specialist in onderzeebootbestrijding van de KM. Het schip mag dan dik 30 jaar jong zijn, aan de capaciteiten valt niet te twijfelen. “Het combat management systeem is helemaal up to date gemaakt en de reken capaciteit is daardoor enorm toegenomen. Met de beproefde Low Frequency Active Passive Sonar (LFAPS) aan boord is het Multipurpose-fregat een geduchte onderzeebootjager.”

Deze LFAPS kan dus zowel signalen uitzenden (‘pingen’) als opvangen. Dan zijn er nog de zeebeeld-radar Seastar, de boegsonar en vanzelfsprekend eyeball MK-1, oftewel: ogen die met verrekijkers speuren naar signalen dat er een onderzeeboot in de buurt is. Faber: “Het is belangrijk om te oefenen en te ervaren hoe je alle middelen tactisch goed inzet,

zonder dat ze elkaar in de weg zitten (interferentie, red.). Hoe stiller je zelf bent, hoe beter je kunt waarnemen. De LFAPS zorgt ervoor dat we verder uit de buurt van een onderzeeboot kunnen blijven. En dat betekent veiliger opereren.”

“Het zijn heel verschillende eenheden met diverse middelen die moeten samenwerken”, stelt Faber. “Onze operators kunnen oefenen met een live-onderzeeboot, die op zijn beurt reageert op ons. Dat is wel even anders dan op de simulator. Je zit hier in een grote bak met water en weersomstandigheden die per uur veranderen.”

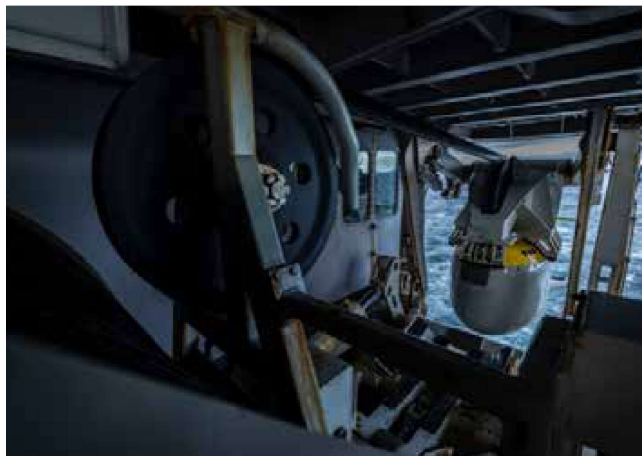
De commandant van de Van Amstel, met een verleden bij de Onderzeedienst, kent de tactieken van een onderzeebootcommandant. “Van onderzeebootbestrijding wordt vaak gezegd dat het een schaakspel is. Maar ik zie het ook als Aikido: de energie van de tegenstander gebruiken voor je eigen kracht. Het is ons gelukt in combinatie met de dipping sonar van de NH90 om de onderzeeboot zó te misleiden, dat ze dachten onbespied te zijn. We hebben ze echt gefopt. Daar kun je een groot tactisch voordeel uit halen. Voor de onderzeeboot is dat ook weer een belangrijk leermoment waarmee ze aan het werk kunnen.” Niet dat Zr.Ms. Dolfijn zich continu van de wijs liet brengen, moet NH90-tactisch coördinator luitenant ter zee 1 Tim met brede glimlach bekenen. “We dachten haar op zeker moment te pakken te hebben met onze HELRAS-dipping sonar en sonoboeien, maar de boot lag toen héél ergens anders.” Dat is

dan weer een moment om de reflecteren voor 860 Squadron.

Tim en sensor-operator sergeant-majoor ODOPS Marcel kijken terug op een mooie tijd op Zr.Ms. Johan de Witt. “De ondersteuning was fenomenaal”, willen ze, gezeten in het Noorse zonnetje, kwijt. 860 Squadron was met 55 man uitgerukt voor Riptide en dat komt zelden voor. Tim: “We hebben continu heli-capaciteit kunnen bieden. Er is in 8 dagen tijd zo’n 75 uur gevlogen. Dat was ook voor het schip bijzonder, met klokje-rond vliegoperaties.”

De samenwerking met Zr.Ms. Van Amstel alleen al leverde de heli-crews een schat aan gegevens op. Hoe combineer je bijvoorbeeld de middelen van het schip met de dipping sonar en sonoboeien, zonder dat ze elkaar verstoren. Tim: “Met simulatie train je vooral de technische vaardigheden. Nu konden we op elkaar reageren. Er zitten onder water echte mensen die nadenken en onverwachte beslissingen nemen, die weer gevolgen voor jou hebben. Het was ook een perfecte omgeving voor onderzeebootbestrijding. Het water is bij Noorwegen veel dieper dan de Noordzee; zo’n 300 meter, dus met meer mogelijkheden om je te verstoppem.”

En dat laatste, dat deed de onderzeeboot uitstekend. “De insteek was tweeledig”, zegt luitenant ter zee 1 Hans, commandant van de onderzeeboot. “Enerzijds om de bovenwater-eenheden contact te laten maken met een onderzeeboot en anderzijds voor onszelf om

juist te ontkomen aan hun zoektocht. Het kon dus voorkomen dat we gevonden móésten worden of juist niet. Na het instandhoudingsprogramma voor de Walrusklasse is er voor de Onderzeedienst heel wat veranderd, maar ook bovenwater volgen de ontwikkelingen elkaar snel op. Dus je moet blijven oefenen.”

De onderzeeboot kent een relatief jonge bemanning, omschrijft de commandant. Met 66 opvarenden was het overigens behoorlijk druk. Bewust, zo blijkt: “We spelen met de werving al in op de komst van de nieuwe onderzeeboten, met meer bemanning. We hebben dus een extra aantal jonge matrozen en officieren aan boord die hun ogen uitkijken en vooral leren.”

Er waren echter ook opstappers uit Canada en Zweden. Hans: “Hun onderzeeboten, van de Victoria-klasse en de Gotlandklasse, zijn niet helemaal vergelijkbaar, maar het ging bij Riptide vooral om de manier van varen. Wat doe je als een fregat en helikopters tegen je worden ingezet?”

Een oefening als Riptide, puur gericht op onderzeebootbestrijding en qua materieel ook nog eens nationaal, is lang niet gehouden. Overste Faber vat

het ten slotte nog even samen: “Het zijn heel verschillende eenheden die hebben samengewerkt tijdens Riptide. We delen de gegevens zoveel mogelijk, zodat we kunnen leren van elkaar. Dat kon al tijdens de oefening, maar over een aantal weken volgt nog de grondige analyse van ons Maritime Warfare Center (MWC). Vast staat dat Riptide een schat aan gegevens heeft opgeleverd die ons beter maken.”

Hoewel er geen torpedo is afgevuurd, vormde torpedowerkschip Zr.Ms. Mercurus een onmisbare schakel binnen Riptide. Luitenant ter zee 1 Bastiaan Bolt, de commandant van het schip: “We waren er om de bemanning van de onderzeeboot logistiek van dienst te zijn én te trainen.” Zr.Ms. Mercurus werd namelijk ook ingezet als oefenvijand. Misleiding was troef. “Via het SOCRATES-systeem kunnen wij een andere signatuur aannemen. Zo kunnen wij ons bijvoorbeeld voordoen als Russisch fregat of als helikopter. Op de sensoren van de onderzeeboot ziet dat er levensecht uit. Daarmee kunnen de collega’s onder water hun voordeel doen.”

(Bron: *Alle Hens*)

MARINIERS TRAINEN EVACUATIE IN BELGIË

Honderden ‘evacuees’ uit conflictgebied gehaald

Tekst: Nico Schinkelshoek | Foto’s: sergeant-majoor Aaron Zwaal

Het grensgebied tussen België en Frankrijk was de afgelopen twee weken het decor voor Storm Tide 2024, een tweemaaljaarlijkse evacuatie-oefening onder leiding van de Belgen. Onder de negenhonderd deelnemende militairen bevond zich ook het 13e Raiding Squadron van het Korps Mariniers. Samen met de internationale partners brachten de Nederlanders binnen 72 uur alle negenhonderd ‘evacuees’ in veiligheid. Een actueel scenario dat tegenwoordig niet ondenkbaar is.

In het scenario maakt een conflict in het fictieve Gaul, wat België moet voorstellen, het onmogelijk voor de Europese staatsburgers om het land te verlaten. Vanuit buurland Hexagonia (‘Frankrijk’) komen militairen in actie om de mensen op te halen. De evacuees kunnen zich melden bij meer dan vijftien ingerichte receptiepunten, die mede door de Nederlandse mariniers gerund worden. Na vertoning van de juiste identiteitsgegevens gaan ze via water, land en lucht mee naar het eerder veiliggestelde vliegveld in het Belgische Chièvres. En dat alles met steeds meer vijandigheden, zoals protesten, gewonden en een door milities ingesloten ‘ambassadeur’. Vanaf het vliegveld vetrekken de evacuees uiteindelijk met Belgische, Franse en Spaanse A400M militaire transportvliegtuigen.

Het is geen ondenkbaar scenario dat vertrekken op eigen kracht geen optie meer is een land waarin de veiligheidssituatie dusdanig verslechtert. In de afgelopen jaren werden Nederlanders geëvacueerd uit Soedan (2023) en Afghanistan (2021). Bij die non-combattant evacuation operation (NEO) werkten Nederland en België nauw samen. Ook op Cyprus stonden beide landen vorig najaar stand-by voor een potentiële evacuatie van landgenoten uit Libanon en Israël. Gezamenlijk trainen is dan ook noodzakelijk, benadrukt majoor der mariniers Mark Brouwer. “We hebben elkaar nodig”, aldus de commandant van het 13e Raiding Squadron. “Maar het is ook belangrijk dat we onze eigen tactische en strategische transportmiddelen op orde hebben. Afhankelijkheid wil je namelijk niet in tijd van crisis.”

Mocht zich dit kalenderjaar een soortgelijke situatie voordoen, zullen Brouwer en zijn team zeker die kant op gaan. Het squadron vormt in 2024 namelijk de zogenoemde Marine Spearhead Task Unit (MSTU); een roulerende eenheid van de Koninklijke Marine die binnen 48 uur ingezet kan worden. Waar ook ter wereld. Het kan dan gaan om het bieden van noodhulp in een door een natuurramp getroffen land, of bijvoorbeeld het evacueren van landgenoten uit een conflictgebied.

Brouwer: “We kennen de procedures voor een NEO, maar dat je daadwerkelijk zoveel mensen vervoert met al die transportmiddelen, dat maakt deze oefening uniek. Het hele proces van een evacuatie is in de

oefening verwerkt. Denk daarbij ook aan de volledige logistiek die bij zo'n operatie komt kijken, zoals het invliegen van brandstof en voeding."

Volgens majoor der mariniers Mark Brouwer is de snel inzetbare eenheid een proven concept. "Na de ruim tien jaar dat we op deze manier werken, kunnen we spreken van een geoliede machine. Daarin is bijvoorbeeld een goede samenwerking met de Koninklijke Luchtmacht belangrijk." Dit jaar is 13 Raiding Squadron de aangewezen groep, komend jaar neemt 23 Raiding Squadron de taak over.

Tijdens de oefening zijn de Nederlandse mariniers ondergebracht bij 3Para, een Belgische eenheid van het Special Operations Regiment. Net als de Nederlandse collega's heeft ook die eenheid momenteel een rol waarin het wereldwijd binnen zeer korte termijn ingezet kan worden.

"Het is fijn werken met de mariniers", zegt luitenant-kolonel Patrick Winnepenninckx. Volgens de commandant van 3Para brengt de wisselwerking tussen de twee groepen een extra laag aan in de oefening. "Dit vindt plaats in het Franstalige gedeelte van België. De evacuees zijn hoofdzakelijk Franstalig en dat is een uitdaging voor de mariniers. We hebben dat opgelost door iemand bij hen te plaatsen die kan vertalen. Dat zijn details waar over nagedacht moet worden om de NEO of operatie te laten slagen."

Zowel Brouwer als commandant Winnepenninckx hebben er vertrouwen in dat een eventuele evacuatie met succes volbracht zal worden. "Het verloopt zeer goed", zegt Winnepenninckx over de samenwerking. En hoewel een NEO-oefening voor bijna alle deelnemende Nederlandse mariniers nieuw is, is de club er volgens Brouwer klaar voor. "Na deze twee weken durf ik het aan om met deze gecombineerde eenheid voorwaarts te gaan."

Onder de evacuees bevinden zich zo'n zeshonderd leerlingen van de Belgische opleiding Defensie en Veiligheid, aangevuld door reservisten. De scholieren maken tijdens het spelen van hun rol direct kennis met Defensie, legt Winnepenninckx uit. "Zo kunnen we laten zien wat Defensie is en kan."

(Bron: Defensiekrant)

CARIBISCHE BERICHTEN

DEFENSIE CARIBISCH GEBIED VERSTERKT INTERNATIONALE SAMENWERKING TIJDENS OEFENING TRADEWINDS

Barbados - Defensie Caribisch gebied nam met meer dan 100 Nederlandse en Curaçaose militairen deel aan de internationale oefening Tradewinds. De oefening vond van 4 tot en met 16 mei plaats op Barbados onder meer ter voorbereiding op het aankomende orkaanseizoen en het versterken van de internationale samenwerking.

Samen met onder andere de Verenigde Staten, Canada, Frankrijk en diverse Caribische landen nam Defensie Caribisch gebied deel aan de oefening Tradewinds op Barbados. Met in totaal 26 deelnemende landen en meer dan 1000 militairen is twee weken lang geïnvesteerd in de internationale samenwerking.

Dit jaar lag de focus van de oefening op humanitaire hulp, rampenbestrijding en het trainen tegen dreigingen waar het Caribisch gebied in de toekomst mee te maken zou kunnen krijgen. Zo voerden de mariniers onder andere boardingsoefeningen uit in samenwerking met Mexicaanse militairen, beoefenden Curaçaose militairen samen met Amerikaanse militairen het optreden in verstedelijk gebied en trainde Zr.Ms. Pelikaan manoeuvreoefeningen samen met onder andere Dominicaanse, Canadese, en Franse marineschepen.

Defensie Caribisch gebied nam deel aan Tradewinds met Curaçaose militairen, ondersteuningsschip Zr.Ms. Pelikaan, mariniers van Marine Squadron Aruba, mariniers van Mariniers detachement Sint Maarten en de bootgroepen van zowel Aruba als Curaçao.

Defensie traint en oefent meerdere keren per jaar voor orkaannoodhulp. Zo vindt naast oefening Tradewinds, in september tijdens het orkaanseizoen, ook de oefening Windward Express plaats op

Bovenwindse Eilanden. Met behulp van dit soort oefeningen is Defensie voorbereid op het verlenen van (humanitaire)noodhulp wanneer het erop aan komt.

(Bron: Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied)

AFSCHEID ANTON SMITS

ALS PELETONSGOMMANDANT AVOM

Zoals vaker kreeg Anton Smits ook dit jaar een officiële uitnodiging van het Nationaal Comité 4 en 5 mei om deel te nemen aan de plechtigheid op de Dam in Amsterdam 4 Mei.

Anton zelf hierover: "Ik en onze dochter vertrokken 's middags ruim op tijd vanuit Enschede, waardoor we in Amsterdam nog even de tijd konden nemen om daar rond te kijken en een hapje te eten. Om 18:00 uur ging het richting Nieuwe Kerk, waar om 18:50 uur de herdenkingsdienst begon. Onderweg naar de Dam kwamen wij mevrouw Mensink tegen, waar we natuurlijk nog een praatje mee hebben gemaakt. Vervolgens liepen we een uur later naar de erecouloir. Dan staan veteranen links en rechts opgesteld om een eresaluut te brengen aan alle hoogwaardigheidsbekleders en andere genodigden. Bij de plechtigheid legden onder anderen de Koning en mevrouw Halsema, burgemeester van Amsterdam, een krans. Na het Wilhelmus hebben we nog een kop koffie gedronken in Hotel Krasnapolsky en werd het na een lange druilerige dag tijd om weer huiswaarts te keren. Rond middernacht kwamen we moe maar voldaan thuis. Het was een lange maar vermoeiende dag."

Op zaterdag 29 juni a.s. tijdens de Nationale Veteranendag in Den Haag zal Anton afscheid nemen als commandant van het AVOM-peloton. Anton: "Ik ben nu 84 jaar en ik vind het wel mooi geweest. De Veteranendag is een mooie gelegenheid om te stoppen als pelotonscommandant. Ik bedank de AVOM die ik jarenlang heb mogen dienen in binnen- en buitenland."

AVOM - DOELSTELLINGEN

- Het bevorderen van kameraadschap tussen de leden van de vereniging onderling en met het actief dienend personeel van de Marine;
- Het behartigen van de belangen van hen, die als militair bij de Koninklijke Marine hebben gediend of nog actief dienend zijn;
- Het onderhouden van goede contacten en betrekkingen met de Koninklijke Marine;
  - Het mede hoog houden van de eer en de tradities van de Koninklijke Marine;
- Het in herinnering houden en eren van hen die gesneuveld of overleden zijn in dienst van het vaderland en in het bijzonder hen die in dienst van de Koninklijke Marine zijn gevallen;
  - In gevallen van materiële of immateriële noden of andere belangen van leden of nabestaanden zal de AVOM een adviserende of doorverwijzende functie hebben, in eerste aanleg naar de reeds bestaande organisaties of instellingen van de Koninklijke Marine.

WAT DOET DE AVOM?

De AVOM organiseert voor haar leden diverse activiteiten en bijeenkomsten, eens per jaar houden we ook een landelijke reünie. Daarnaast is de AVOM te vinden op diverse evenementen zoals de Marinedagen en de Nationale Veteranendag.

De vereniging is aangesloten bij de Stichting Veteranen Platform.

De AVOM is aangesloten bij de Vereniging Veteranenplatform

Het is inmiddels een mooie traditie geworden, die we tot in de eeuwigheid hopen te kunnen blijven koesteren: de bevrijding van Nederland, die ieder jaar op 5 mei in het hele land uitbundig wordt gevierd met tal van festivals.

De moeder aller bevrijdingsfestivals vindt jaarlijks plaats in Wageningen. Op 5 mei 1945 kiest Luitenant-Generaal Charles Foulkes namens de geallieerden Hotel De Wereld voor de besprekingen met de Duitse Kolonel-Generaal Johannes Blaskowitz over de overgave van de Duitse bezetter in Nederland. Foulkes zou voor deze plaats hebben gekozen wegens de ligging van Wageningen aan het toenmalige front, de afwezigheid van burgers vanwege de evacuatie van de plaats en de symboliek van de naam "De Wereld". Prins Bernhard is bij de besprekingen aanwezig.

De Waerelt wordt voor het eerst in de 17e eeuw vermeld. Het was een logement aan de oude route van Utrecht naar Arnhem, net buiten de ommuurde stad. In 1852 werd het oude pand vervangen door een nieuw, tweelaags gebouw met kap, waaraan aan het

einde van die eeuw nog een drielaagse dwarsvleugel werd toegevoegd.

Op 1 december 2005 heeft prins Pieter-Christiaan, kleinzoon van prins Bernhard, een plaquette met de afbeelding van de prins onthuld. Deze overleed in 2004. De plaquette is aangebracht op de gevel van het hotel, liggend aan het 5 Mei Plein te Wageningen. Het monument is een bronzen reliëf.

Ook dit jaar op 5 mei, een zondag, werd op grootse wijze de bevrijding in Wageningen gevierd. Helaas, wellicht door de oprukkende vergrijzing binnen de vereniging gaf dit jaar het AVOM-peloton geen acte de préséance. Hopelijk zijn onze leden bij de volgende editie in 2025 wel van de partij. Dan is het 80 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd van het Nazi-juk.

De Nationale Herdenking Capitulaties 1945 bij het Nationaal Bevrijdingsmonument op het 5 Mei Plein in Wageningen bevat steeds meerdere traditionele onderdelen zoals een fly-by van zes historische vliegtuigen, de kranslegging door de Burgemeester van

Op de foto: midden links Charles Foulkes, geheel links vooraan Prins Bernhard; midden rechts Johannes Blaskowitz.

Wageningen en voorzitter van Wageningen45, the Last Post, één minuut stilte, het Wĳlhelmus tezamen met het hijsen van de Nederlandse vlag en tot slot de vlaggenceremonie waarbij de hymne van Wageningen45 wordt uitgevoerd door het Orkest Koninklijke Marechaussee.

Aansluitend aan de Nationale Herdenking Capitulaties 1945 start altijd het Vrijheidsdefilé. De bevrijding door de geallieerden was ook de start van een brede internationale militaire samenwerking. Tot op de dag van vandaag beschermen we met onze internationale partners vrede en veiligheid. Die samenwerking maken we zichtbaar in het vernieuwde Vrijheidsdefilé (voorheen Bevrijdingsdefilé).

Dit jaar lopen in ieder geval mee: België, Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Met de internationalisering van het defilé brengen we in de aanloop naar 80 jaar vrede een ode aan de internationale militaire samenwerking.

De Meet & Greet was ook in 2024 dé plek waar veteranen en bezoekers kunnen genieten van verschillende activiteiten zoals muziekkorpsen, marktkramen en exposities van oorlogsmusea. Daarnaast is het de plek waar alle veteranen, die deelnemen aan het Bevrijdingsdefilé, zich verzamelen en voorbereiden. De Meet & Greet werd gehouden in het Belmonte Arboretum, een historisch park.

EREGALERIJ 2E KWARTAAL 2024

25 JAAR LID VAN DE AVOM

Het hoofdbestuur feliciteert de onderstaande leden met hun 25 jarig lidmaatschap van de AVOM en spreekt haar dank uit voor hun langdurig betoonde trouw aan de vereniging.

2e kwartaal 2024

NAAM	WOONPLAATS	AFDELING	DIENSTVAK/RANG
Mulder, W.H.	Apeldoorn	Algemeen	Vlgtmkr
Tije, B.J.M. ten	Sittard	Algemeen	Elmnt
Goverde, A.P.	Heemskerk	Amsterdam	Elmnt
Hoogenberg, J.J.	Amsterdam	Amsterdam	Elmnt
Oude Groote Beverborg, G.J.A.	Purmerend	Amsterdam	Elmnt
Jansen, J.M.	Goes	Zeeland	Schr
Coté, F.A.	Spijkenisse	Zuid Holland	Schr

WILT U LID WORDEN VAN DE AVOM?

Ga naar www.avom.nl en meld u aan. De Contributie is slechts € 30 per jaar, inclusief het magazine VastWerken.

MAAK VAN UW SECRETARIS GEEN SPOORZOEKER

Geef tijdig een verandering door van uw uw huis- e-mailadres of telefoonnummer.
secretaris@avom.nl of 06 254 082 07

VERHALEN GEZOCHT VAN AVOM-LEDEN

Voor de rubriek 'Een AVOM-lid vertelt' is de redactie voortdurend op zoek naar mooie levensverhalen van onze abonnees. Die verhalen kunnen gaan over hun jeugd, hun marineverleden en hun verdere leven.

Onze redacteur/verslaggever Pieter Duijf komt ze graag bij u thuis optekenen.

Interesse? Stuur dan een mail naar redactie@avom.nl of bel met 06-10313970.

VEEL BELANGSTELLING VOOR RIJKE HISTORIE VAN DE STAD

Het Kasteel van Breda is al 196 jaar een unieke locatie waar officieren in spé worden opgeleid. Maar de burcht die uitgroeide tot militaire academie, en waar de voorouders van onze koninklijke familie zetelden, was nog veel langer geleden en zeer belangrijke plek in Europa. Wie daarover meer wilde weten, zat op Tweede Pinksterdag goed met de Nassaudag in Breda. Eveneens een unieke mogelijkheid om een kijkje te nemen op het terrein van de Koninklijke Militaire Academie (KMA), dat doorgaans voor buitenstaanders in nevelen blijft gehuld.

Tekst: kapitein Jessica Bode | Foto's: Louis Meulstee

Tal van gebouwen in de stad openden op Tweede Pinksterdag de deuren om de rijke historie van Breda te vieren. Vele duizenden bezoekers trotseerden de fikse regenbui om een kijkje te nemen bij bijvoorbeeld de eeuwenoude Grote Kerk en de schilderachtige buitenplaats Bouvigne. Al was het Kasteel van Breda de plek die de grootste hoeveelheid van vijfduizend bezoekers trok. Hier kon men onder meer naar het Blokhuis (de voormalige woning van Willem van Oranje), de Nassauzaal en de Kolommenzaal. Op de Parade verzorgde het Jachthoornkorps van het voormalig Garderegiment Jagers een optreden. Dankzij de inzet van tientallen re-enactors waanden bezoekers zich even terug in de tijd.

“Thema dit jaar was het ‘Beleg van Breda’ waarbij de Spaanse bevelhebber Ambrogio Spinola de stad in 1624 en 1625 compleet uithongerde”, vertelde Kay Schaafsma, bestuurslid van de Stichting Historische Verzameling KMA. De in totaal zes bestuursleden en tientallen vrijwilligers beheren het cultureel erfgoed, zoals de ornamenten en de inrichting.

Trots vertelt hij over het kasteel waar hij tussen 1979 en 1983 zelf is opgeleid. “Ik heb er ook nog vier jaar gewerkt. Veel van onze vrijwilligers hebben wel een link met de KMA of met Defensie.” De geschiedensliefhebber vertelt graag over de historie van Breda, die teruggaat tot de twaalfde eeuw. Toen ontstond er een kleine nederzetting van boeren en handelaars, op de plaats waar de riviertjes de Mark en de Aa samenkomen.

In 1198 werd bij de nederzetting een burcht gebouwd, die is opgedragen aan de hertog van Brabant. Pas later werd het slot een kasteel genoemd, dat begin vijftiende eeuw in handen kwam van de familie Nassau. “Door het huwelijk van de Bredase Johanna van Polanen en de Duitse graaf Engelbrecht van Nassau in 1403”, vult Schaafsma aan. In de vijftiende,

zestiende en zeventiende eeuw groeide het Kasteel van Breda uit tot stamslot van deze belangrijke adellijke familie.

Vanwege de prominente rol van de familie laat graaf Hendrik III van Nassau het kasteel in 1536 rigoureuus verbouwen tot renaissancepaleis met een paleistuin. De ingang komt te liggen aan het Kasteelplein, waar nu nog steeds de lange loopbrug ligt. Ook laat Hendrik III omvangrijke, moderne vestingwerken bouwen. Hij haalde hiervoor de Italiaanse kunstschilder en architect Thomas Vincidor de Bologna naar Breda. Twee jaar later stief hij. De werkzaamheden waren toen nog niet voltooid.

René van Chalon volgde zijn vader op en liet het arsenaal bouwen en de kapel achter de ridderzaal. Hij stierf in 1544, kinderloos, op het slagveld. Daardoor erfde zijn Duitse neef Willem van Nassau de bezittingen, inclusief het prinsdom Oranje. Die woonde er ook, totdat hij in 1567 onder druk van de Spanjaarden vertrok en nooit meer terugkeerde.

In de decennia die volgden kwam de stad in handen van afwisselend Spanje en de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. De Tachtigjarige Oorlog (1566-1648) zorgde er uiteindelijk voor dat de Nassaus voorgoed uit Breda verdwenen en in 1667 werd in de ridderzaal van het kasteel de Vrede van Breda gesloten, ter beëindiging van de Tweede Engels-Nederlandse Oorlog. De Republiek verwierf hierbij ook Suriname, in ruil voor Nieuw-Amsterdam, het huidige New York.

Stadhouder Willem III begon vervolgens met de afbraak van de nog resterende delen van de middeleeuwse burcht om het renaissancepaleis van Hendrik III definitief te voltooien. Schaafsma: “Tussen 1702 en 1737 bleef het kasteel verzegeld vanwege een erfeniskwestie.” Het duurde uiteindelijk tot 1828 voordat koning Willem I toestemming gaf om het kasteel te gebruiken als onderkomen voor de KMA. Op dat moment werd ook een extra verdieping toegevoegd, voor de legering van cadetten.

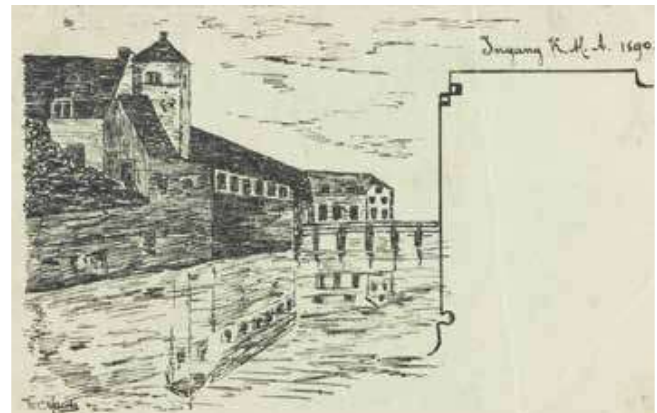
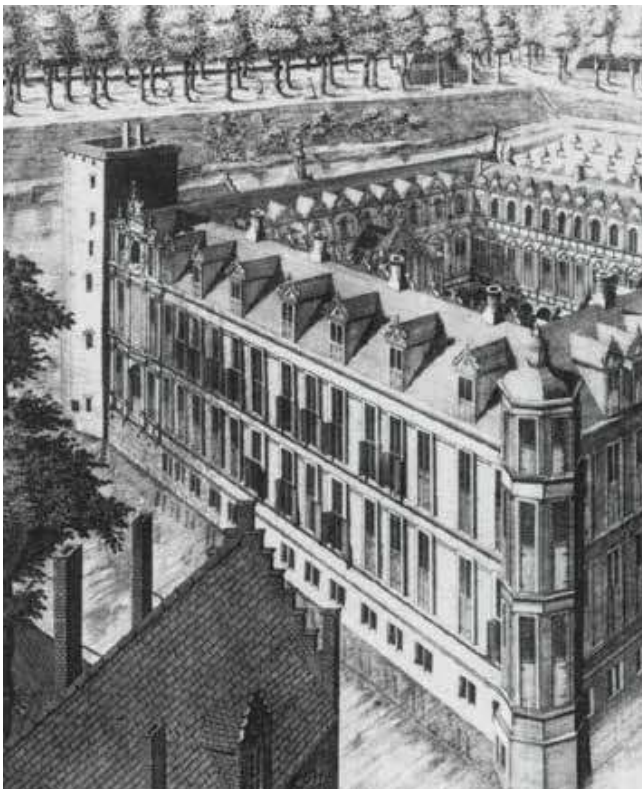

Met de komst van de militaire academie werd de stijl van het kasteel ernstig versoberd. Renaissance-ornamenten, objecten en Rijksmonumentale elementen maakten in de loop der jaren plaats voor onaantrekkelijke en goedkope aanpassingen. Van systeemplaten, verlaagde plafonds en blinde muren tot kleine en donkere vertrekken en onlogische indelingen. Zelfs een bijzondere gietijzeren trap uit 1890 was tot verkort verstoppt achter een voorzetwand. Sinds de laatste verbouwing, die vorig jaar is afgerond, zijn gelukkig weer veel authentieke details in ere hersteld.

Allemaal details die de duizenden bezoekers afgelopen maandag met veel plezier konden aanschouwen. "Normaliter openen we ook de deuren tijdens Open Monumentendag, maar dat valt dit jaar samen met een andere activiteit op de KMA. Het is nog niet zeker of we open kunnen. Verder zijn er wel rondleidingen, maar dat is voor kleine groepen."

Schaafsma vertelde dat het een grote wens is van de gemeente en de inwoners, dat het KMA-terrein vaker opengesteld wordt. "Het kasteel vertegenwoordigt een enorm belangrijk stuk historie en dat ook nog eens midden in de stad. Maar ondertussen kun je niet 'normaal' het terrein op. Misschien wel daarom dat de belangstelling om hier een kijkje te nemen zo groot was maandag. De rondleidingen waren uren van tevoren al volgeboekt en in het Blokhuis was het een 'permanente polonaise' van mensen. Maar dat mocht de pret niet drukken, het was een geslaagde dag."

(Bron: Defensiekrant)

HOOFDBESTUUR

IN MEMORIAM

NAAM	RANG/STAND	AFDELING	WOONPLAATS	GEBOREN	OVERLEDEN
L.Kant	Tlgr 2e klas zm	Zuid-Holland	Zwijndrecht	4-6-1941	20-3-2024
R. van Ling	Matr 1e klas	Algemeen	Eindhoven	20-5-1939	29-3-2024
Th. Van der Meer	Sgt	Friesland	Surhuisterveen	15-12-1931	13-12-2023
H. van de Vaart	Mach 1e klas	Alkmaar	Beverwijk	24-5-1946	14-8-2023
J.A.M. Voorbij	Matr 1e klas	Amsterdam	Vinkeveen	6-12-1951	niet bekend
J.Knoop	Vlgtmkr 2e klas zm	Zuid-Holland	Dordrecht	9-6-1934	niet bekend
J.Batema	Smjr Tde	Den Helder	Den Helder	12-7-1939	7-5-2024
L.P.van Draanen-van Doorn	Buitengewoon lid	Friesland	Balk	niet bekend	17-4-2024
E.C.G.R. van Marselis Hartsinck	Hofm 1e klas	Noord-Brabant Oost	Breda	29-2-1952	17-5-2024
P.Aberkrom	Mach 2e klas zm	Amsterdam	Julianadorp	3-4-1942	niet bekend
G. (Jim) Tigchelaar	CT 2e klas zm	Groningen-Drenthe	Groningen	2-4-1934	27-5-2024
J.J. Hansen	Schr 1e klas	Alkmaar	Zwaag	10-10-1940	31-3-2024

NIEUWE LEDEN

NAAM	RANG/STAND	AFDELING	WOONPLAATS
H. Hielkema	SCHR 1 e klas	Friesland	Surhuisterveen
Leseman, C.P.M.C.	KPLWEMNT	Nijmegen	Nijmegen
Sterre, J.E.T van der	Donateur	Oost-Overijssel	Enschede
Schaik van, J.H.A.	KPLRRMT	Algemeen	Grubbenvorst
Storm, R.J.	KPLTLG	Zuid-Holland	Den Hoorn
Remezond, W.A.	ELMT 1e klas	Amsterdam	Amsterdam
Labrujere, J.	MACH 2e klas zm	Zeeland	Domburg

AVOM EVENEMENTENKALENDER

DATUM	TIJD	AFDELING	EVENEMENT/ACTIVITEIT	LOCATIE
12-jun-24		Zuid-Holland	Excursie	MLD Vliegkamp Valkenburg
29-jun-24	10:00 uur		Nationale Veteranendag	Malieveld-Den Haag
11-jul-24			Marine Veteranendag	Marinehaven Den Helder
19-jul-24		Zuid-Holland	Oploopmiddag	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
13-aug-24	16:30 uur	Salland	Reünie met BBQ(ook voor leden Drenthe, Friesland en Gelderland)	Brasserie Sie-es-an Balkbrug(camping)
14-aug-24		Zuid-Holland	Oploopmiddag(onder voorbehoud i.v.m. vakanties)	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
24-aug-24	13:30 uur	Noord-Brabant Oost	Kegelmiddag	De Vresselse Hut St.Oedenrode
6-sep-24			Wereldhavendagen	Havengebied Rotterdam
7-sep-24			Wereldhavendagen	Havengebied Rotterdam
7-sep-24			Indië-Herdenking	Nationaal Indië-monument Roermond
8-sep-24			Wereldhavendagen	Havengebied Rotterdam
12-okt-24	14:00 uur	Nijmegen	31 jaar afdeling Nijmegen	Clubhuis SV Hatert
24-okt-24		Hoofdbestuur	Landelijke Contactdag AVOM	Den Helder

CONTACTGEGEVENS AVOM AFDELINGEN

AFDELING ALKMAAR

NL50 RABO 0396 4749 18

Siem Smit, voorzitter,
Lid Raad van Afgevaardigden
M: +31 (0) 633149952
E: p.huijboom@live.nl

Wim Groot, secretaris
T: +31 (0) 725714117
E: tiny.groot@wxs.nl

AFDELING AMSTERDAM

NL28 INGB 0003 0633 58

Harry Bijleveld, voorzitter,
Lid Raad van Afgevaardigden
T: +31 (0) 294253417
E: hbijleveld@hetnet.nl

Wim de Weerd, secretaris,
T: +31 (0) 649641490
E: moeka@quicknet.nl

AFDELING DEN HELDER

NL59 INGB 0006 0659 20

Emile Roegies, voorzitter
Lid Raad van Afgevaardigden
T: +31 (0) 223697938
E: ecm.roegies@kpnmail.nl

Leonard Degener, secretaris
T: +31 (0) 223697938
E: leonard_961@hotmail.com

AFDELING FRIESLAND

Henk Hendriksen, contactpersoon
Lid Raad van Afgevaardigden
T: +31 (0) 651356533
E: hjw.hendriksen@gmail.com

AFDELING GRONINGEN-DRENTHE

Roelf Nienhuis, contactpersoon,
Lid Raad van Afgevaardigden
M: +31 (0) 650665512
E: roelf.007@home.nl

AFDELING LIMBURG-NOORD

NL66 RABO 0190 5120 08

Hans Peters, voorzitter
Lid Raad van Afgevaardigden
T: +31(0) 774742349
E: hans.maja@outlook.com

Herman Geerlings, secretaris
T: +31 (0) 774742774
E: hermgeerlings@home.nl

AFDELING NIJMEGEN

NL66 INGB 0008 8415 46

Jan Roelof van Offeren, secr
Lid Raad van Afgevaardigden
T: +31 (0) 623162504
E: jrvanofferen@kpnmail.nl

AFDELING NOORD-BABANT

Voorzitter (vacature)

Theo Wouterse, secretaris

Lid Raad van Afgevaardigden
T: +31 (0) 497575560
E: twouterse1949@kpnmail.nl

AFD. NOORD-BRABANT-OOST

Frits Heidendaal, contactpersoon
Lid Raad van Afgevaardigden
M: +31 (0) 649229197
E: fritsheidendaal1938@gmail.com

AFDELING OOST-OVERIJSSSEL

NL03 INGB 0006 4933 40

Allart Oldejans, voorzitter
Lid Raad van Afgevaardigden
M: +31 (0) 646342732
E: aoldejans@xs4all.nl

Gerrit van Gils, secretaris
M: +31 (0) 651750545
E: gerritjanvangils@gmail.com

AFDELING SALLAND

NL62 INGB 0000 2798 16

Jan Hopster, voorzitter
Lid Raad van Afgevaardigden
M: +31 (0) 614197010
E: hopster1@xs4all.nl

Rob van den Bosch, secretaris
M: +31 (0) 628889357
E: r.bosch01@kpnmail.nl

AFDELING ZEELAND

NL35 RABO 0389 3647 97

Jan Foekking, voorzitter
T: +31 (0) 118466676
Rob Schouw, secretaris
Lid Raad van Afgevaardigden
M: + 31 (0) 648180446
E: schouw@vlissingennet.nl

AFDELING ZUID-HOLLAND

NL08 INGB 0004 7838 19

André van Duijvenvoorde, voorzitter
M: +31 (0) 625408207
E: a.duijvenvoorde6@upcmail.nl
Adriaan van Stolk, secretaris
Lid Raad van Afgevaardigden
M: +31 (0) 653299877
E: aw.van.stolk@gmail.com

AVOM SHOP

NR.	ARTIKEL	PRIJS
9302	Blazer Badge	€ 6,00
9303	Schouder epaulet (per set)	€ 8,50
9304	Stropdas	€ 12,00
9306	Reversspeld (pin)	€ 3,00
9309	Knopen (set van 6 groot en 6 klein)	€ 16,00
9315	Naambadge	€ 25,00
9317	Baret (vloot)	€ 20,00
9318	Anker (voor baret vloot)	€ 6,00
	Baret inclusief anker in één bestelling	€ 25,00
9323	Trui (vloot)	€ 52,50
9324	Parka (vloot)	€ 85,00
9325	Overhemd korte mouw	€ 21,00
9326	Overhemd lange mouw	€ 22,00

LEVERTIJD

Binnen 20 werkdagen, afhankelijk van beschikbaarheid.

Bij eventuele opmerkingen over levertijd en/of artikel, melden bij beheerder AVOM-SHOP Wim Brons, M: 06-22467441, E: w.brons@avom.nl

De AVOM-artikelen 9301 t/m 9328 zijn te bestellen door overmaking van het bedrag op rekening: NL31 ABNA 058 863 11 16 ten name van AVOM, met vermelding van maatvoering en verzendadres. Voor buitenlandse betalingen ook BIC-nummer vermelden: BIC ABNANL2A

Alle artikelen zijn inclusief verzendkosten.

Maatvoering is volgens standaard confectiematen.

Retourzending door foute opgave van maatvoering zijn voor eigen rekening.

Blazer Badge

Epauletten

Baret

Stropdas

Pin

Naambadge

Pilot shirt

Parka

Trui

AVOM-leden die overwegen een blazer met bijpassende pantalon aan te schaffen kunnen contact opnemen met onderstaand adres en vragen naar de mogelijkheden.

Hootsen Kleding

Veluweweg 66, 3774 BN
Kootwijkerbroek

T: 0342441271